

maandblad van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers

Onze Vogels

nummer 9 - september 2014

■ Nederlandsche Vogelen ■ De schokkel

De Vogelwereld A.O.B.
Het beste Belgische ornithologisch maandblad

ledere maand 48 tot 64 biz formaat A4 boordevol teksten en kleurenfoto's van de betere schrijvers en topfotografen.

Een Jaarlijks abonnement loopt van januari tot december.
 Stort 40 euro op onze Belgische rekening 22 0000 8635 4147 van "Vogelwereld" 1190 Brussel met vermelding van naam en adres.

Verdere info en digitaal proefnummer:
 José Delfosse, Avenue des Champs Clairs te 1420 Ophain.
 Email: josedelfosse@yahoo.fr

Aluminium volières
EUROKOOI

25 jaar Volière bouw

pb
 Aluminium
 Fabrieksweg 34
 5683 PP Best

www.eurokooi.nl

• Volières naar uw eigen ontwerp
 • Compleet of zelfbouwpakket
 • Onderhoudsvrij aluminium
 • Diverse kleuren op voorraad (poedercoating)

Kwaliteits
 Aluminium volières
 Tel: (0499) 374395
 Fax: (0499) 375048
 Email: info@eurokooi.nl
 Zaterdag geopend van 9.00 tot 15.00 u. of op afspraak

Geslachtsbepaling door DNA uit veren

Taurus Diagnostik GbR
 Niederwall 5
 D-33602 Bielefeld
 telefoon +49 521 329 300 30
 fax +49 521 329 300 33
 info@taurus-diagnostik.de
 tauros-diagnostik.de

NIEUW:
 test op PDD € 30,-

1-3 analyses:	per € 14,99
4-10 analyses:	per € 13,99
11-20 analyses:	per € 12,99
21-40 analyses:	per € 11,99
af 41 analyses:	per € 10,99

PBFD + APV: € 28,-
 + Chlamydia: € 46,-
 alle prijzen zijn inclusief BTW

KBOF DE WITTE SPREEUWEN

Het meest gelezen Belgisch Ornithologisch tijdschrift, pagina's boordevol informatie over vogels.

Voor een jaarabonnement in Nederland gireert u € 35,- via een Europese overschrijving bij de KBC bank.

Het IBAN rekeningnr. BE33 7330 0642 3046 en BIC code = KREDBEBB

t.n.v. KBOF - Van Paesschen François, Molenheide 8, te B-2870 Puurs.

Alle leden ontvangen maandelijks het clubblad van de KBOF, **de witte spreeuwen**.

Inschrijvingen en gratis proefnummer op aanvraag bij Achten Paul, Evelaarstraat 78, B 9160 Lokeren België.

E-mail: ledenadministratie@kbof.be
Bezoek onze website http://www.kbof.be

Birdy-Finect

Hou uw vogels vrij van bloedluis en vogelmijt

- Onze 100% biologische formule droogt niet alleen de luizen maar ook de luizen eitjes uit om grotere besmetting te vermijden.
- Vernevel vogels en kooien één keer in 3 weken om luisvrij te blijven.
- Bij zware luizendruk adviseren we om gedurende 3 weken, wekelijks te vernevelen.
- Ideaal in combinatie met Birdy-Health en Birdy-Sil Plus.

Nu ook te koop in verpakking van 5 l.

Vraag er naar bij de betere speciaalzaak
 H Meijer (Quiko Nederland) - Tel. 0541.51 28 42
 www.birdy-products.com - info@birdy-products.com

Uw vogels in perfecte conditie, het hele jaar rond.

ysel

De

- 04** De bleekrug zebra vink (deel 2) **07** Dierenwelzijn & Wetgeving: de positieflijst **08** Kweek met de Siberische blauwe nachtegaal
- 10** Column voorzitter **11** Specialisten in onze hobby
- 14** Nederlandsche Vogelen - een "nieuw" oud boek (met tip en lezeraanbieding) **17** Een ongelooflijk kanarieverhaal
- 18** Agaporniden: verandering van spijs doet eten **20** De schokkel
- 23** Column keurmeester **24** Walsrode: kweek met de paradijshop
- 27** Volièrebouw (deel 4) **30** Zangwedstrijd Dordrecht
- 32** Informatie over de komende wereldshow **33** NBvV info
- 34** Kalenderartikel: de grote bonte specht

Foto voorpagina: De Musschenbroecklori (*Neopsittacus musschenbroekii*) komt voor in Nieuw-Guinea. De vogel is vernoemd naar een ambtenaar in het voormalige Nederlands Indië, tevens ontdekkingsreiziger en natuurwetenschapper, Van Musschenbroek. Deze lori lijkt sterk op de smaragdlori maar verschilt daarvan door de gele veren aan de onderkant van de staart, de grote gele snavel en minder rood op de borst. De kweker van deze vogel is Idalgo Plak. **Foto:** Piet Onderdelinden

NBvV

Uitgever: 'Onze Vogels' is het maandelijkse tijdschrift van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers. Een organisatie van vogelliefhebbers met ca. 30.000 leden. De NBvV is opgericht in 1933. De totale oplage van Onze Vogels bedraagt 32.000 exemplaren. Het tijdschrift wordt toegezonden aan leden, verspreide leden en binnen- en buitenlandse abonnees. Men wordt lid van de NBvV door zich aan te sluiten bij een van de circa 500 plaatselijke verenigingen van de bond. Ook bestaat de mogelijkheid om verspreid lid te worden: iemand die principieel geen lid wenst te worden van een afdeling/vereniging kan verspreid lid worden van de NBvV. Een verspreid lidmaatschap kost € 36,- per jaar (bij automatische incasso - anders zijn € 2,50 extra administratiekosten verschuldigd). **Abonnementsprijzen:** Nederland € 26,- (bij automatische incasso - anders zijn € 2,50 extra administratiekosten verschuldigd). België € 28,-,

priority Europa € 61,-. Landen buiten Europa € 91,-. Verspreid lid buitenland: bovenvermelde bedragen met € 10,00 verhogen. Het abonnementsjaar loopt van 1 januari t/m 31 december. **Adres:** NBvV, Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom tel. 0164-235007, e-mail: info@nbv.nl, website: www.nbv.nl Bankrekeningen: ABN AMRO bank, IBAN: NL55ABNA0468959262 (BIC: ABNANL2A) - ING bank: IBAN: NL96INGB0001148324 (BIC: INGBNL2A) t.n.v. Ned. Bond van Vogelliefhebbers. De NBvV staat ingeschreven in het verenigingsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Breda onder nummer 40280824. **Redactie:** Pieter van den Hooven (tropen), Jan de Bruine (eindredactie en zangkanaries), Henk van der Wal (postuurkanaries), Theo van Kollenburg (kleurkanaries), Piet Onderdelinden (eindredactie en kromsnavel), John van der Jagt (Europese cultuurvogels), Hans van der Stroom (redactiecoördinatie en jeugd). **Tekstcorrectie:** Ton Koek, Loek Bertina **Redactieadres:** Bondsbureau NBvV t.a.v. redactie Onze Vogels, Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom. Tel. 0164-235007 e-mail: hansvanderstroom@nbv.nl **Zakelijke advertenties:** Tarieven en deadlines voor

zakelijke advertenties zijn te verkrijgen bij René van Loon, via het bondsbureau te Bergen op Zoom. **Verantwoordelijkheid:** De Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is niet verantwoordelijk voor de gepubliceerde advertenties en kent geen verplichting tot het opnemen van advertenties. De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publicatie neemt de NBvV geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Overname van artikelen, illustraties, foto's of gedeelten daarvan is zonder schriftelijke toestemming niet toegestaan. **Vormgeving:** Aad Koeleman, X-media Solutions, Doetinchem **Druk:** Senefelder Misset B.V., Doetinchem Het volgende nummer wordt ter post bezorgd in de tweede volle week van de volgende maand. **Beëindiging lidmaatschap:** Afdelingsleden kunnen, indien gewenst, hun lidmaatschap beëindigen middels opzegging bij de vereniging waar zij lid zijn. Dit kan per kwartaal. Verspreide leden kunnen hun jaarlidmaatschap telkenmale per 31 december opzeggen via het Bondsbureau.

colofon

De werking van de mutatie die wij bleekrug noemen, wordt bij de meeste vogels agaat genoemd en komt bijvoorbeeld ook voor bij de ceresamadine, zilverbek, kanarie, groenling en putter. De agaatmutatie vererft geslachtsgebonden en recessief en is verantwoordelijk voor een beperkte kwantitatieve reductie van het zwarte eumelanine en een verdergaande kwantitatieve reductie van het roodbruine phaeomelanine.

Ik word zebrafanaat

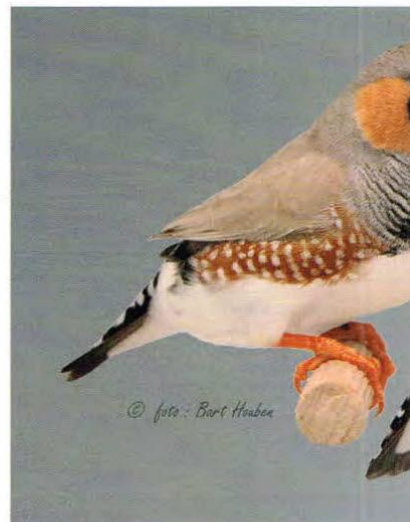
Verder met de

Ook nu weer geldt de wetmatigheid zoals in het vorige artikel uitgelegd; $ER=M+KS$. Dus het eindresultaat van het uiterlijk van een kleurslag is de som van de mutatiemogelijkheid en de toegepaste kweekselectie. We weten dus als zebrafanaat dat de kweekselectie erg belangrijk is om juweeltjes van bleekrug grijze zebrafinken te kweken. We kunnen het dus niet alleen van de mutatiwerking hebben.

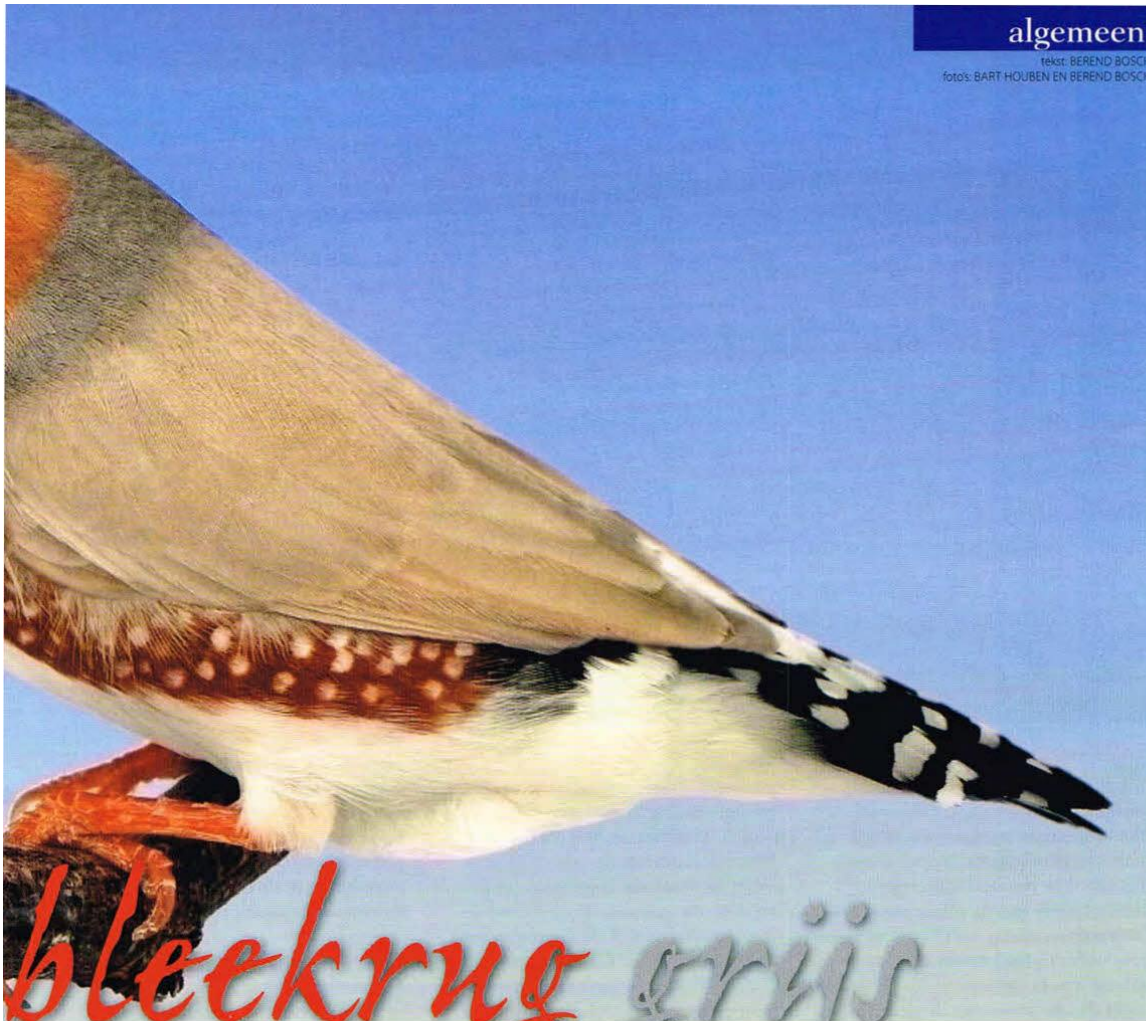
4b. De kleur van de bleekrug grijze zebrafink.

Eind jaren zestig van de vorige eeuw waren de eerste bleekrug zebrafinken relatief donker van uiterlijk. Waarschijnlijk geldt ook hier weer dat liefhebbers op basis van de mutatiennaam de kweekselectie doorvoeren. Het uiterlijk van de bleekrug zebra-

fink werd door de loop van de jaren dan ook steeds lichter. De liefhebbers probeerden een steeds lichter rugdek te realiseren. Het gevolg was dat de kweekselectie steeds meer gericht was op weinig melaninekorrels in het rugdek. Men selecteerde dus op een sterk werkende bleekrugmutatie en op vogels met relatief weinig melaninebezet als individu. Het gevolg was dat ook de wang steeds lichter werd. Ook werd de zo kenmerkende kleurscheiding in de nek steeds minder contrastrijk. De standaardseisen voor de zebrafink uitgave 2008 is door de Nederlandse Zebrafinken Club gebruikt om aan deze ontwikkeling een eind te maken. De liefhebbers van de NZC adviseerden de Keurmeestersvereniging Tropische Vogels en Parkieten van de NBvV om een rugdekkleur als ideaal

bleekrug grijs

te beschrijven die net iets donkerder is. Het gevolg is dat hierdoor ook de wang- en flankkleur weer wat makkelijker in een aansprekende donkere kleur is te kweken.

Reductie

De kopkleur van een bleekrug grijze zebra vink is beschreven als parelgrijs en de rugdekkeur als lichtgrijs met een crémewaas. Het verschil in kop- en rugdekkeur ontstaat omdat de wildvorm zebra vink in de kopbevedering nauwelijks roodbruine phaeomelanine bezit. De reductie van het zwarte eumelanine is dan ook duidelijker te zien in het rugdek dan in de kopbevedering. Deze kleurscheiding komt overeen met de scheiding van de veervelden van de zebra vink. De rugdekbevedering en de kopbevedering

vormen twee verschillende veervelden. De kopbevedering bezit meer zwart eumelanine dan het rugdek. De kop blijft bij de bleekrugmutatie dan ook wat donkerder dan het rugdek. Deze kleurscheiding moet zo abrupt mogelijk zijn en een mooie regelmatige lijn vormen.

Compensatie

Wanneer men bleekrug zebra vinken aan elkaar paart en niet specifiek op de kleurnuances let, dan heeft dit tot gevolg dat de totaalkleur snel wat donkerder wordt.

De echte zebra fanaat probeert dit fenomeen dan ook altijd te compenseren. Voor dit compenseren worden bijvoorbeeld zwartoog masker zebra vink poppen gebruikt. De mutatie zwartoog masker wordt uitgelegd

› in het volgende artikel dat over de masker zebra-vink gaat. De paring bleekrug grijze man aan zwartoog masker grijze pop zorgt voor zonen die zowel in het bezit zijn van de bleekrug- als van de maskermutatie. De maskermutatie zorgt voor een sterkere reductie van het zwarte melanine dan de bleekrugmutatie. In de praktijk blijkt dat de zonen uit de genoemde paring een wat sterkere reductie kennen dan de jonge mannen uit de paring bleekrug man aan bleekrug pop. Wanneer je erg donkere bleekruggen bezit, is deze kweekwijze de mogelijkheid om je vogels een wat lichter rugdek te bezorgen. Wat belangrijk is, is dat je zonen uit de koppeling bleekrug maal zwartmasker vooral ziet als tentoonstellingsvogels, het zijn in het algemeen veel minder geschikte kweekvogels.

Ervaring opdoen

De kweekselectie van de bleekrug

zebravink dient altijd gericht te zijn op een egaal gekleurd rug- en vleugeldek. Wanneer er wat meer bruin phaeomelanine in de zebra-vink aanwezig is, wordt de crémewaas te intens en lijkt wat grauwbrown van kleur te worden. Ook wordt de kleur dan snel wat minder egaal. Bij iedere koppeling dien je er dan ook op te letten dat de man en de pop zoveel pigment in de paring inbrengen dat het rugdek de kenmerkende lichtgrijze kleur met crémewaas kan tonen. Hiermee moet je als zebrafanaat echt ervaring opdoen. Je moet erg goed letten op wat de kleur van je jongen is en hoe de kleur van de ouders. Wanneer je deze hele kleine nuanceverschillen goed bekijkt en weet te herkennen dan kun je door de juiste vogels te paren voorzien wat het kweekresultaat wordt. Kun je dat goed dan ben je de topkweker van de toekomst.

Pastel

Erg populair is tegenwoordig ook de kleurslag pastel bleekrug grijs. Bij deze kweek worden ook bleekrug grijze zebra-vinken geboren. Gebruik je deze zebra-vinken in de kweek van je bleekrug grijze stam dan heeft dit vaak tot gevolg dat de vleugelpennen wat lichter en grauwer dan het rugdek worden.

Grofweg is het advies; voorzichtig met

het gebruik van bleekrug grijze zebra-vinken uit de pastelkweek.

4c. De tekening van de bleekrug grijze zebra-vink

Voor de tekening van de bleekrug grijze zebra-vink kan ik opnieuw voor een heel groot deel verwijzen naar de grijze zebra-vink in het eerdere artikel.

De bleekrugmutatie heeft geen enkele invloed op de vorm en regelmaat van de tekening. Bij zowel de bleekrug grijze man als de pop is dit gelijk aan die van de grijze zebra-vink.

De bleekrugmutatie heeft wel invloed op het roodbruine phaeomelaninebezit. Er wordt een aantal korrels gereduceerd door de bleekrugmutatie Dit wil zeggen dat de flank- en wang van de bleekrug grijze man wat minder diep gekleurd is dan die van de grijze zebra-vink man. We spreken bij de wang- en flankkleur niet meer over donker oranjebruin en kastanjebruin maar over oranjebruin en diep oranjebruin. Door de juiste kweekselectie proberen we echter zoveel mogelijk roodbruin phaeomelanine in deze wang- en flankbevedering te kweken, zodat deze zo donker mogelijk blijven.

Zwart

De bleekrugmutatie heeft een beperkte invloed op het zwart eumelanine. In de kleurveervelden nemen we dit waar maar in de tekeningveervelden is dit eigenlijk niet waar te nemen Dus de snavel- en oogstreep, zebra-tekening, borstband, broek- en staarttekening blijven zwart.

Als zebrafanaat hebben we nu voor de kweek een aantal handvatten en weten we wat een top bleekrug grijze zebra-vink verlangt. Ik kan niets anders zeggen dan "doe ervaring op, heel veel ervaring". Kijk heel goed wat de bleekrug jongen die je kweekt hebben meekregen van hun ouders. Wat doet een donkere pop in de kweek met een lichtere man en wat doet dezelfde pop met een donkere man. Leg dit vast in je kweekboek en pas deze wijsheden toe bij het koppelen in de toekomst. Geloof me maar, zebrafanaat wordt je niet zomaar, dat vergt uren, dagen, maanden en jaren en ineens heet je dan de nieuwe Pastoor of van Tuinen. Ik wens je goed kweekjaar. <

sel

De

Laatste nieuws omtrent de *Positieflijst*

Op 1 juli jl. heeft de staatssecretaris mevrouw Dijkma de Tweede Kamer middels een brief geïnformeerd over de stand van zaken met betrekking tot de positieflijst. Ze schrijft in deze brief dat de invoering van de positieflijst wordt opgeschoven tot 1-1-2015. Als reden voert ze een aantal zaken aan:

- De Raad voor de Dieren Aangelegenheden heeft aangegeven dat met behulp van de systematiek ontwikkeld door de WUR Wageningen niet inzichtelijk gemaakt kan worden waarom men bij bepaalde dieren heeft gemeend dat deze niet geschikt zijn om door mensen gehouden te kunnen worden.
- Uit de in de database van de WUR opgeslagen onderzoeksresultaten is niet na te gaan of risico's die bepaalde dieren lopen als ze door de mens gehouden worden kunnen worden ondervangen door het maken van adequate houderij voorschriften.
- De staatssecretaris heeft opdracht gegeven om de bestaande systematiek opnieuw te bekijken om te zien of deze kan worden aangepast zodat bovenstaande gegevens wel uit de database gehaald kunnen worden.
- De staatssecretaris wil proberen of aanpassing van de systematiek meer draagvlak onder de houders van dieren kan opleveren.
- De stakeholders (groeperingen die partij zijn in deze kwestie) zal gevraagd worden experts aan te wijzen die mee zullen denken over aanpassing van de systematiek en het maken van houderij voorschriften. Deze experts moeten wel academische geschoold zijn.
- Er komt een advies commissie, Positieflijst Advies Commissie geheten die het definitieve advies aan de staatssecretaris omtrent de positieflijst zal opstellen.
- De al reeds aangewezen zoogdieren voor de groene rode en paarse lijst zullen opnieuw beoordeeld worden aan de hand van de nieuwe systematiek.
- Alle productiedieren (koe, paard, varken, konijn etc.) en de hond en de kat zullen nu ook op de positieflijst geplaatst worden.

- Fasegewijs zullen nu alle in Nederland gehouden zoogdieren beoordeeld worden.
- Tot 1-1-2015 kunnen nog zoogdiersoorten worden aangemeld welke nu nog niet bij de overheid zijn aangemeld als zijnde in Nederland gehouden.
- Zoogdiersoorten welke nog niet zijn beoordeeld kunnen tot de beoordeling vrij gehouden en gefokt worden.

Wat betekent dit voor onze hobby? Allereerst dat het erop lijkt dat de positieflijst voor vogels en reptielen vertraging oploopt. Maar let op!! Uitstel is geen afstel. De positieflijst voor vogels komt er.

Wel moeten we met nog meer energie inventariseren welke vogels er aantoonbaar in Nederland worden gehouden en gefokt. Dus kom op met uw fokverslagen en informeer ons als commissie. We zitten nu op 1542 soorten. Dat moeten er volgens de commissie nog veel meer kunnen worden. En dan waar blijven de vragenlijsten voor de kleine afrikaantjes? De commissie zit er om te springen. Maar ook parkieten en papegaaien. Kom op met uw kennis en bevindingen en vul ook de enquête in. Zie voor beiden de website van onze bond.

In ieder geval kunnen we vaststellen dat wanneer we gezamenlijk optrekken en we uit een mond spreken we meer kunnen dan we denken. De commissie dierenwelzijn van de NBvV is er van overtuigd dat als we niets hadden gedaan en niet alle registers van het orgel hadden open getrokken we al een positieflijst voor vogels gehad zouden hebben. En geloof u ons. Die was erg kort geweest. Het gevaar is nog niet geweken, maar voor het eerst hebben we het gevoel dat we als sector worden gehoord.

De commissie wetgeving en dierenwelzijn NBvV

HK vd Wal
JJ de Bruine
info@nbvv.nl

Kweek met de *Siberische blauw*sel

Luscinia cyane

De Siberische blauwe nachtegaal is een insecteneter die voor komt in grote delen van Oost- Azië en Zuidoost- Azië. Deze blauwe nachtegalen komen voor in de onder begroeiing van de naaldbossen in de nabijheid van rivieren. Deze slanke vogels zijn ongeveer 14 cm lang en zoals de naam al aangeeft heeft de man prachtige diepblauwe bovendelen en een spierwitte onderzijde.

De pop is met bruine bovendelen en een witte beige buik veel eenvoudiger van kleur. Tussen man en pop is er dus een duidelijk waarneembaar kleurverschil. Het priemvormige snaveltje is hoornkleurig tot loodkleurig naar de punt toe. Aan de vorm van de snavel kun je gelijk al zien dat het om een insecteneter gaat.

Kweekverslag

Het koppel heb ik samengesteld met een man van drie jaar oud die ik heb kunnen ruilen met eigenkweek insecteneters en een jonge pop van net een

jaar oud die ik heb kunnen aanschaffen bij een kweker in België. Ik heb wel een jaar moeten zoeken naar een losse pop maar toch, dan kom je er ineens een tegen. Man en pop heb ik gekoppeld in het late najaar van 2012, zo ongeveer in december. Ze hebben de beschikking over een volière van 2x2 meter met als medebewoners een koppeltje azuurmezen. De beide koppeltjes zaten elkaar totaal niet in de weg. De volière is wel rijkelijk beplant met struiken zoals coniferen en klimop en met andere lage planten als onder begroeiing. Daardoor kunnen bij schermutselingen tussen

man en pop en andersom de vogels een veilig heenkomen vinden. Van echte agressie is bij het koppel geen sprake geweest, wel vlogen man en pop met regelmaat achter elkaar aan. In de maand mei begon de man door een luid gezang van zich te laten horen. Op 28 mei zag ik de pop met grote plukken van hoofdzakelijk kokosvezel naar een kapelletje boven in de volière vliegen. Dit nest werd door de pop alleen binnen een paar dagen afgebouwd. Op 1 juni werd het eerste ei gelegd en op 4 juni zat de pop vast te broeden op een drietal eitjes die egaal lichtblauw van kleur waren. Zoals wel vaker met a het geval is, nam de man dus geen deel aan de nestbouw. Wel voerde de man de pop op het nest met insecten. Zodra ik in de buurt van het nest kwam, liet de man een kort scherp geluid horen alsof er twee kiezelstenen tegen elkaar worden geslagen. Ik heb dan ook maar minimaal nestcontrole gedaan om het geheel zo min mogelijk te storen. Op 14 juni bleken er jongen te zijn, ik zag namelijk de man met Buffalo wormpjes af en aan vliegen naar het nest. Ik heb het nest verder met rust gelaten, ook omdat ik er lastig bij kon komen. Op 26 juni zijn de jonge vogels uitgevlogen. Tussen de begroeiing heb ik zo af en toe een jong kunnen waarnemen. Op 28 juni was al weer een eerste ei gelegd van ronde twee, ook nu weer 3 eitjes die door de pop alleen werden uitgebroed. Ook hieruit kwamen weer jonge blauwe nachtegaaltjes. Bij deze twee rondes is het gebleven. Uit de twee rondes bleken er 3 jonge vogels groot te zijn geworden, het waren alle drie poppen. Een jonge pop heb ik met een kweker in België kunnen ruilen voor een jonge man, zodat ik een jong onverwant koppel kon samen stellen. Het komende kweekseizoen 2014 ga ik

e nachtegaal

dan ook met twee koppels Siberische blauwe nachtegalen proberen te kweken.

De voeding

De vogels krijgen het gehele jaar door universeelvoer en insecten paté met meelwormen er doorheen. Maar van het zachte voer wordt maar weinig gegeten, in hoofdzaak eten ze meelwormen. Tijdens de kweekperiode werd dit aangevuld met levende insecten waaronder buffalowormen en wasmotten en uit de diepvries pinkies en buffalo's. Al deze

insecten werden bepoederd met een vitamine- en mineralenpreparaat. Maar ook in de onder begroeiing leeft natuurlijk van alles wat eetbaar is.

Tot slot

Al met al een prachtige slanke insecteneter die geschikt is voor in de volièrre en die zich laag voortbeweegt tussen de beplanting. Het lijkt mij dan

ook een noodzaak om veel beplanting en kreupelhout in de volièrre te hebben waar tussen zij zich kunnen verstoppen als dat nodig is. Wat ik prachtig vind is de combinatie met een koppel azuurmezen, twee verschillende soorten die elkaar totaal niet in de weg zitten. Het koppel azuurmezen heeft zelfs tegelijkertijd een nest met 7 jongen groot gebracht. De drie jonge nachtegaalpoppen zijn allemaal goed en mooi door de rui gekomen. Een resultaat waar ik best trots op ben. <

De l

ssel

Goddelijke kanaries

Zo het WK voetbal zit er weer op! Velen zullen tevreden terug kijken, en anderen zullen zeggen er meer ingezet en had en weer anderen zullen blij zijn dat het voetbal eindelijk van het scherm is verdwenen. Maar toch; de spanning, het wedstrijdelement, hoe ver zullen we komen? Nieuwe spelers en allerlei prognoses: verzet uw fantasie even naar uw vogelverblijf! Ze zitten zeker niet op de bank en hollen niet achter een bal aan, maar de prognoses en de jonge spelers? Is een keurmeester eigenlijk ook niet een soort scheidsrechter? En is een leuke gezelschaps-voière eigenlijk ook niet gewoon een heerlijk amateurtje wat lekker geniet van het spel en waar de kniekers gewoon bijzaak of niet belangrijk zijn? En zelfs die goddelijke kanaries zoals het Braziliaanse team heet? Velen van u weten dat ook ik een echte kanarieliefhebber ben, en zo het bij vele vogelvrienden en afdelingen van de NBvV gaat, gaat het ook in de hogere regionen van de bond. Gelukkig altijd met een sportieve lach en een grinnik, bestaat er toch een soort transparant gordijn tussen de liefhebbers uit de kanariewereld en de liefhebbers uit de tropen en parkietenwereld.

De bekende geintjes zoals "jullie parkieten moesten eens leren zingen als een kanarie" of "jammer dat kanaries geen kromme snavel hebben want dan zouden het leuke parkietjes zijn"! De kreet "het zijn toch maar kanaries" of "het zijn toch maar par-

kieten" doet het ook erg goed als er geplaagd of een steek onder water gegeven moet worden. Zelfs binnen het hoofdbestuur wordt de uitstekende sfeer mede overeind gehouden door dit soort grappen, waar geen kwaad bedoeld woord in verborgen is.

Onze vicebondsvoorzitter Klaas is een echte parkieten man en van kanaries snapt hij echt heel weinig. Misschien is dat wel zijn geluk. Onze commissaris Sjoerd is een parkietenman die zo nu en dan een enkele koppeltje kanaries heeft, maar zijn grote liefde ligt toch bij de kromsnavels. Secretaris Ton, tropenman in hart en nieren met een enkele parkiet, maar als je bij hem bent zie je dat de tropensoorten toch echt zijn voorkeur genieten. De penningmeester Dirk belegt zijn geld voornamelijk in een paar honderd kanaries en heeft enkele obligaties in wat grotere parkieten. En ikzelf als bondsvoorzitter? Als kanarieliefhebber vind ik de parkieten prachtige vogels, zeker met hun fantastische kleuren. Jammer dat ze geen rechte snavel hebben want dan zouden we wel heel veel mooie kanaries hebben.

Laat ons maar lekker plagen en even zo lekker genieten van onze fantastische vogelsport. Ik ga ze weer eens verzorgen mijn kanaries; nee ik zeg het verkeerd; ik ga ze weer eens verzorgen mijn goddelijke kanaries! Tot volgende maand!

Henk van Hout
bondsvoorzitter

ADVERTENTIES

BELANGRIJK !!! MEDEDELING !!! BELANGRIJK !!! MEDEDELING !!!

Belangrijke mededeling! Internationale vogelmarkt Vogelweelde

Door een gewijzigde situatie bij de Prins Bernhardhoeve in Zuidlaren kan onze vogelmarkt op **11 oktober 2014** en ook daarna in de Prins Bernhardhoeve **geen** doorgang vinden. Wij onderzoeken de opties voor een alternatieve locatie.

Op de sluitingsdatum voor opgave van deze advertentie is daar nog geen uitsluit over. Vogelweelde zal er alles aan doen het succesvolle evenement voort te zetten en wij hopen u binnenkort elders te kunnen verwelkomen.

Volg onze website voor het laatste nieuws!
www.vogelweeldemoppel.com

Vragen kunt u mailen naar markt@vogelweeldemoppel.com.
10 juli 2014: Bestuur Vogelweelde

ROPA BIRD

Verhoogt de weerstand tegen ongunstige bacteriën en schimmels op maag-darm niveau.

www.ropastore.com

usel

De

Specialisten in onze hobby

Specialisten in onze maatschappij herkennen wij in allerlei disciplines. Maar de specialisten waar ik het in dit artikel over wil hebben vinden wij in onze gezamenlijke hobby, het houden en het kweken van vogels. Hierbij maken wij onderscheid tussen de liefhebbers van bijvoorbeeld parkieten, tropen, duiven, Europese cultuur vogels, kanaries en nog vele andere soorten.

De diversiteit binnen onze hobby is groot. Hopelijk zal de eind 2014 op te stellen positief lijst onze hobby geen al te grote beperkingen opleggen. In *Onze Vogels* heeft u hier waarschijnlijk al meer over gelezen. Wat betreft mijn beleving van onze hobby gaat de voorkeur uit naar het houden van kleurkanaries en dit alweer ongeveer 40 jaar lang en daarom wil ik er hier met u wat dieper op ingaan.

Methodiek

De tijd dat men met het houden van enkele paartjes kanaries in de volière of in de broedkooi topvogels verkreeg ligt denk ik alweer ver achter ons. Nu in de modernere tijd worden kanaries op een andere wijze gehouden. Dit wil niet zeggen dat men geen genoegdoening kan hebben bij het houden van deze vogels in een volière. Maar wil men om de prijzen spelen dan zal men

uit een ander vaatje moeten tappen. Tegenwoordig kweekt men vaak in open tralie broedkooien eventueel met ingebouwde verlichting en zonder zandladen maar met een tralierooster met karton daaronder. Daardoor kunnen de vogels niet meer in de ontlasting naar voer gaan zoeken en mogelijk ziektes of een schimmel infectie oplopen. Ook een voordeel is dat men niet meer dagelijks hoeft schoon te maken. Het zaad wordt aangeboden in een zaadcontainer, voor meerdere dagen voer dus. Drinken kan de vogel door het gebruik van een drink nippel, dus geen verontreinigd water meer. De nestbakjes hangen aan de buitenzijde van de broedkooien hetgeen gemakkelijk is bij de nest controle. De kooien zijn in tweedelen op te splitsen doormiddel van een tralie schuif, dit is ideaal wanneer de jongen uitvliegen >

- › en het voorkomt verenpikken door de ouder vogels. Daarnaast maakt men gebruik van stapelbare vlucht-kooien van hetzelfde materiaal voor de zelfstandige jonge vogels. En na het kweekseizoen de hogedrukreiniger er doorheen en klaar is de welbekende kees.

Voeding

Tegenwoordig krijgen onze vogels een uitgebalanceerde voeding die eventueel nog aangevuld kan worden met diverse voedingssupplementen. De dierenarts speelt ook steeds vaker een rol in onze hobby. Bijvoorbeeld bij ongedierte bestrijding of met medicatie voor een preventieve en/of actieve bestrijding van ziektes. Dat er een enorm aanbod is van dit alles ziet men bijvoorbeeld in de stands op de bondsshow of bij andere grote tentoonstellingen. De keuze is aan de liefhebber om hier al dan niet in mee te gaan. Wij hebben binnen het ledenbestand van de NBVV een groot aantal kleurkanarie kwekers die van de hiervoor beschreven methode gebruik maken, de zogenaamde moderne liefhebbers. Zij leggen zich vaak op maar enkele kleurslagen toe. En dit alles in grote aantallen, meer dan 100 broedkooien is geen uitzondering meer. De hiervoor beschreven methode maakt dit alles wel wat makkelijker. Dus men begrijpt wel dat de kweker die zich specialiseert in maar enkele kleurslagen op de shows meer kans van slagen heeft dan de kleinere liefhebber. Daarnaast blijft het natuurlijk voor de wat minder grote kweker een uitdaging en een prestatie wanneer het gelukt om hen toch te verslaan.

Specialisten

Naar mijn bescheiden mening mogen we de hiervoor beschreven liefhebbers wel de specialisten in onze hobby noemen. Iedereen mag over deze aanpak zijn mening hebben, maar besef wel dat deze liefhebbers ons landje op grote buitenlandse shows op de kaart gezet hebben. Het moge duidelijk zijn, niemand moet hierin mee als hij niet wil, iedereen beleeft zijn hobby op zijn eigen manier. Uiteraard verwacht deze liefhebber [specialist] dan ook dat wanneer hij met zijn vogels deelneemt aan de shows, deze

Een prachtige, rijkelijk met planten en bloemen versierde tentoonstelling

beoordeeld worden door mensen met dezelfde expertise als die hijzelf heeft vergaard bij het jarenlang kweken van deze kleurslag.

Keurmeesters

Nu beschikt de NBVV over een prima keurmeesters korps. Dit bestaat uit mensen met een meer dan gemiddelde kennis van onze kleurkanarie. Deze kennis wordt op niveau gehouden door technische dagen en vogelbesprekingen. En ik kan wel zeggen dat dit niet in alle landen het geval is. Maar dan

toch mag men zich afvragen of de hoge verwachtingen die men van onze keurmeesters heeft betreffende de kennis van alle kleurslagen wel reëel is. Die theoretische kennis zal aangevuld moeten worden met praktische ervaringen en bezoeken aan meerdere internationale shows. Een NBVV keurmeester heeft min of meer de verplichting om die vogels waarvoor hij bevoegd is ook zelf te houden c.q. te kweken. Dit zal in de praktijk altijd maar een fractie van het werkelijke aantal mogelijke kleuren zijn. Daarnaast zien we dat een snelle evolutie gaande is in nieuwe kleuren en in de combinaties hiervan. Daarbij komen nog de aanpassingen

van de standaard ten opzichte van de COM standardeisen. Dit alles maakt het voor de keurmeester niet eenvoudiger en zeker niet voor de groep oudere keurmeesters, immers zij zijn al vaak het houden van grote aantallen vogels aan het afbouwen. Terwijl onze hobby steeds professioneler wordt, de kleinere kwekers zetten een tandje bij of doen een pas op de plaats en de grotere worden alsnog groter. De vogelsport wordt op wedstrijd niveau steeds meer een topsport die straks mogelijk louter uit specialisten bestaat. Uiteraard kan het keurmeesters korps kan hierin niet achter blijven. Het is daarom van groot belang dat ons korps regelmatig aangevuld wordt met jongere bekwame keurmeesters. Dit zal overigens niet eenvoudig zijn. We zullen eerst van het stoffige imago van onze hobby moeten zien af te komen. Er zal voor de jongere liefhebber iets te halen moeten zijn en

dan doel ik met name op financieel en publicitair gebied. Hier ligt een actieve rol voor de NBVV maar dit even terzijde. Gelukkig bevinden zich onder onze keurmeesters ook specialisten die over een meer dan gemiddelde kennis van diverse kleuren beschikken mede doordat zij zich al vele jaren toegelegd hebben op de kweek van bepaalde kleurslagen. Misschien moet men van deze speciale kennis in de toekomst meer gebruik gaan maken. Dit zou bijvoorbeeld kunnen door deze keurmeesters op grote shows te koppelen aan die kleurslagen waarin hij of zij gespecialiseerd is. Op de bondsshow, districten en Speciaalclubs gebeurt dit ook vaak. Hierbij denk ik dan bijvoorbeeld aan lipochroom, klassieke, niet klassieke en mozaïek vogels als te keuren groepen.

Tenslotte

Zelf denk ik dat in de toekomst de klei-

nere verenigingen het moeilijk zullen gaan krijgen, zij zullen de grotere liefhebbers misschien niet meer kunnen motiveren om deel te nemen aan de kleine shows. Commercie speelt naast prestige hier natuurlijk ook een rol in. Met dit artikel wil ik geen kritiek uiten op ons keurmeesters korps maar er wel op attenderen dat de steeds meer gespecialiseerde liefhebber die ook mondiger wordt, een speciale kijk op zijn vogels verwacht en een omschrijving waar deskundigheid uit blijkt. [kweekervaring] Opmerkingen op een keurbriefje zullen hieraan altijd een meerwaarde geven. Het houden en kweken van kleurkanaries is en zal altijd voor vele liefhebbers een fantastische hobby blijven ondanks de veranderingen die hierin plaats vinden en de NBVV speelt hierin een belangrijke rol. <

In het artikel van de NKC in de speciaalclubuitgave van augustus is per abuis een geheel verkeerde foto geslopen. De NKC is daar niet verantwoordelijk voor – de fotobestanden zijn helaas verwisseld.

Over de in augustus gepresenteerde afgebeelde vogel merkt de NKC op: "Het is een slechte Melanine Zwart Wit, die veel te bruin is". Hierbij treft u de juiste vogel, waarbij als opmerking hoort: "Melanine Zwart Geel Intensief – de grondkleur is niet egaal en te licht, vooral in de flanken". <

HET VOGELBOEK ...

Volgende maand brengt Uitgeverij Lannoo samen met de Koninklijke Bibliotheek een facsimile uit van een beroemd ornithologisch topwerk, Nederlandse Vogelen. Dit boek is het eerste standaardwerk over de avifauna van Nederland en een van de mooiste en duurste werken uit de geschiedenis van onze boekdrukkunst. Oorspronkelijk bestond Nederlandsche Vogelen uit vijf delen. Deze vijf delen zijn nu voor het eerst in één boek gebundeld. Alle 250 vogels zijn met de hand ingekleurd en zijn – voor zo ver mogelijk – zichtbaar op hun ware grootte. De prachtige gravures werden voor een groot deel gemaakt door de Amsterdamse graveur Christiaan Sepp.

... en nog meer vogelboeken!
Van 29 augustus 2014 t/m 4 januari 2015 organiseren de Koninklijke Bibliotheek (KB) en Museum Meermanno de tentoonstelling "Vogels. Duizend jaar vogels in honderden boeken". Hier worden ook de oorspronkelijke delen van Nederlandsche Vogelen getoond: de vijf delen die in het huidige Nederlandsche Vogelen zijn samengevoegd tot één boek. De boeken zijn afkomstig uit de rijke collecties van de KB en Museum Meermanno. De tentoonstelling geeft een breed beeld van de vogel als onderwerp van boeken, illustraties en bandversieringen. Vanaf een tiende-eeuws geïllustreerd middeleeuws manuscript, via prachtige zeventiende-eeuwse wetenschappelijke uitgaven tot en met boeken over valkerij, hobbyvogels en vogels in letterkunde en gedichten. Ook zijn er kookboeken over smakelijk gevogelte te zien en merkwaardige boeken over allerlei aspecten van de vogel: EHBO voor vogels, sport met vogels en reisboeken naar vogelkolonies. Alle soorten komen aan bod: Nederlandse vogels van kip tot koolmees, exotische varianten van flamingo tot pinguïn, maar ook Bijbelse vogels en mythologische vliegende dieren. Naast de grote tentoonstelling op de begane grond zijn er in het souterrain een tentoonstelling over Donald Duck en op de tweede verdieping tentoonstellingen over kinderboeken en miniboekjes met en over vogels te zien. Ook worden er vele activiteiten voor jong en oud georganiseerd. U vindt Museum Meermanno aan de Prinsessegracht 3, 2514 AP in Den Haag en het is geopend van dinsdag t/m zondag van 11:00-17:00 uur. www.meermanno.nl

Nederlands

Een wonderschoon boek over de

Belangstelling voor vogels is van alle tijden – over vogels schrijven ook. Zo'n verhaal wil je dan graag met een afbeelding illustreren. Maar dat was vroeger een stuk lastiger dan nu. In handschriften werden bijvoorbeeld wel afbeeldingen opgenomen, zoals de duif in het dertiende-eeuwse handschrift van Jacob van Maerlant – maar die werd dan kennelijk uit het hoofd getekend en is bijna niet als duif te herkennen. Pas met de uitvinding van de fotografie kwamen afbeeldingen van vogels binnen het bereik van velen. En nu, met de digitale fotografie en het internet, kan iedereen heel snel foto's van vogels aan iedereen laten zien.

Naar het leven

Dat wil niet zeggen dat er tussen de middeleeuwen en nu helemaal geen manier was om vogels onder de aandacht te brengen. Vanaf de vijftiende eeuw konden boeken gedrukt worden, zelfs met afbeeldingen. Daar moest wel veel moeite voor gedaan worden. Een afbeelding kon met een houtsnede of gravure afgedrukt worden, maar in kleur drukken was er helemaal nog niet bij. Het maken van houtsneden en gravures was een complex proces, en het afdrukken ook. En dan moest iedere afdruk ook nog eens met de hand worden ingekleurd. Daarom was het dan ook heel bijzonder dat de Amsterdamse boekverkoper J.C. Sepp aan het eind van de achttiende eeuw het plan opvatte om een uitzonderlijk en kostbaar boek te gaan maken waarin alle vogels die in Nederland in het wild voorkwamen beschreven en afgebeeld zouden worden. Hij wilde dat alle

vogels opnieuw 'naar het leven' getekend zouden worden en dat in het boek van alles over vogels te lezen zou zijn dat nog niet eerder gepubliceerd was. In Cornelis Nozeman, remonstrants predikant en fervent amateurbioloog, vond hij iemand die dit op zich wilde nemen.

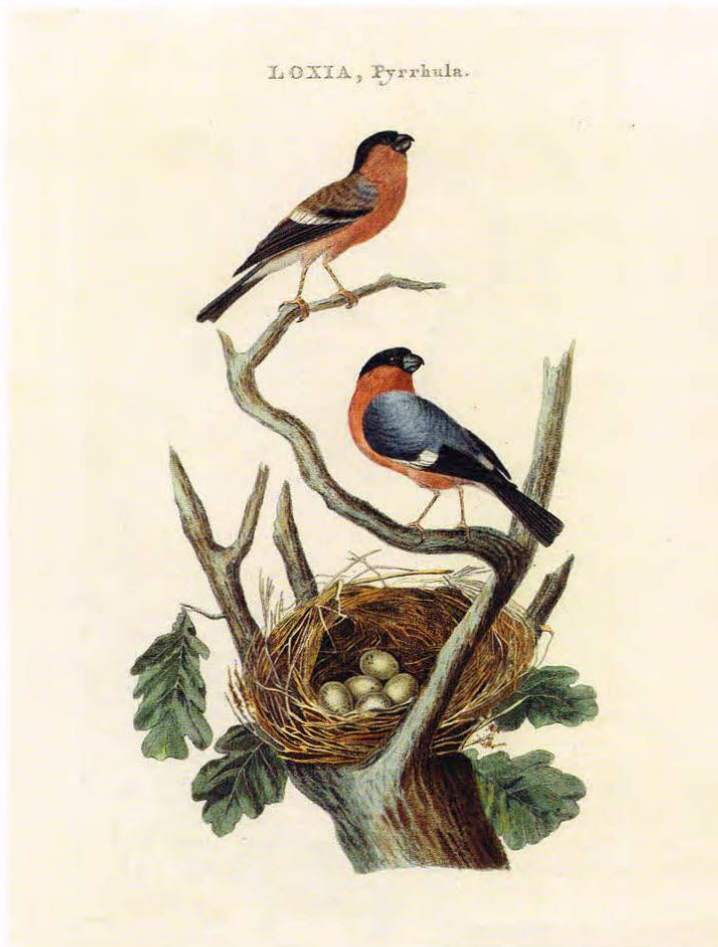
Veldonderzoek

In 1770 verscheen de eerste aflevering van het werk, dat tot 1829 zou doorlopen. In totaal werden ruim 200 vogels beschreven en afgebeeld op 250 platen van een forse omvang (ca. 55 x 40 cm). Meestal bestond een aflevering uit één plaat en twee pagina's tekst. Maar soms werden zowel het mannetje als het vrouwtje afgebeeld, of werd een plaat met een afbeelding van een nest toegevoegd. Daar was Nozeman heel alert op: hij liet bij voorkeur ook een nest en eieren zien, om aan te geven dat de

rijke Vogelen

vogels in Nederland uit de achttiende eeuw

L. OXIA, Fyrhula.

vogel in Nederland broedde en dus inheems was. Nozeman trok zelf het veld in om onderzoek te doen naar vogels. Dat was vernieuwend; meestal werd veel overgeschreven van vroegere auteurs. Maar Nozeman noteerde

ook zijn eigen bevindingen. Over de Woffer of Woudaap schrijft hij bijvoorbeeld: "Geen Vogel heeft my tot hier toe meerdere moeite gekost dan deeze, want ofschoon ik wel eens de gelegenheid kon aantreffen van hem

AANBIEDING

Dit boek is een "must have" voor vogel-/natuurliefhebbers en iedereen die houdt van historische boeken.

Uitgeverij Lannoo biedt dit prachtige boek de eerste drie maanden met een fantastische korting aan. Bestelt u dit lijvige boekwerk in de periode van 1 oktober t/m 31 december 2014, dan betaald u niet alleen de introductieprijs (van € 150,- voor € 129,-), maar wordt het tevens geheel gratis thuisbezorgd. Uw voordeel loopt daarmee op tot meer dan dertig euro! U kunt een preview bekijken en het boek bestellen via www.nederlandchevogelen.nl

uit handen van den eenen of anderen boer te krygen, heb ik echter niet dan nae zeer lang zoekens de Nestelplaats kunnen ontdekken, en, toen ik die gevonden had, het meer dan eens moeten opgeeven om daer by te geraeken, en er meester van te worden."

Voorbeeld

Over het afbeelden is ook nog wel iets te zeggen: op de titelpagina staat dat 'alle [vogels] naer 't leeven geheel nieuw en nauwkeurig getekend' zijn, en natuurlijk 'gekoleurd'. Dat wil niet zeggen dat de vogels nog in leven waren toen de kunstenaar aan de slag ging. Vaak werd een opgezette vogel als voorbeeld genomen, of een exemplaar dat speciaal voor dit doel geschoten was. Daardoor zijn de vogels soms in een houding afbeeld die voor een echte vogelkenner onnatuurlijk overkomt, of zijn bepaalde details niet helemaal goed weergegeven. Zo is het

- › niet helemaal duidelijk wat voor prooi de Bruine Kiekendief gevangen heeft die in het eerste deel op plaat 8 wordt afgebeeld. Is het een duif? Of moet uit dat vreemde kuifje en het ontbreken van de washuid op de snavel geconcludeerd worden dat het een witte merel is? Vogelkenners concludeerden dat het zeker een duif is en dat het 'kuifje' een 'spitskap' is die bij vele rassierduiven voorkomt, maar dat het geen specifiek duivenras is. Maar dit is een uitzondering: vrijwel alle vogels op de prenten uit de Nederlandsche vogelen zijn uitstekend getekend en goed te herkennen en zijn bovendien een genot voor het oog.

Vreemde vogels

Als er vijftig platen gedrukt waren, zorgde de uitgever ervoor dat er een titelpagina gedrukt werd, en een lijst van alle vogels die in het boek beschreven waren. De kopers konden dan de losse afleveringen laten binden en hadden dan een prachtig boek. Dat is vijf maal gedaan: een complete set van de Nederlandsche vogelen bestaat uit vijf kloeke delen. In 1829 gebeurde dat voor het laatst. Toen was de eerste redacteur, Cornelis Nozeman, al lang overleden. Hij was opgevolgd door de arts en bioloog Martinus Houttuyn en de laatste twee delen werden gemaakt door de uitgever zelf, met adviezen van Coenraad Jacob Temminck, de latere directeur van het Rijksmuseum van Natuurlijke Historie (nu: Naturalis) in Leiden. Houttuyn en Temminck waren minder gespitst op eigen onderzoek en maakten het zich soms wat gemakkelijker. Zij namen vogels op uit hun eigen collectie. Daardoor staat er bijvoorbeeld ook een kip en een kalkoen in het boek. Ook is een aantal verschillende duiven opgenomen: Houtduif, Rotsduif, Holenduif, Hollandse Kropper, Pauwstaartduif, Oud-

Hollandse Kappucijn, Meeuwduif, Izabeltortel – steeds met een prachtige plaat en een beschrijving die laat zien wat er in de achttiende eeuw over deze dieren bekend was. Dankzij de prach-

tige platen en de uitgebreide beschrijvingen biedt het boek Nederlandsche vogelen nog steeds veel lees- en kijkplezier. <

Titel: De Nederlandsche Vogelen
Auteurs: Nozeman & Sepp
ISBN: 9789401418027
Uitvoering: Gebonden, leeslint, 535 x 355, 11 kilo
Verpakking: Het boek is verpakt in een omdoos + beschermende doos (waarop het boek is afgebeeld) en voorzien van een draaghengsel.

Een ongelofelijk Kanarieverhaal

Op 20 mei is er bij mij uit de volière een kanarie ontsnapt. Het vogeltje was nog erg jong. Een dag later zat de vogel nog op het dak van de schuur. Op 26 mei werd ik gebeld door iemand die de kanarie had gevangen. Hij zat oververmoeid onder een tafeltje bij een onderkomen van vogelspotters. Dat onderkomen staat (niet te geloven) op het eiland Rottumerplaat. Het eiland is onbewoond er staat alleen een vogelwachters huisje. Vanuit mijn woonplaats naar Rottumerplaat over open zee is het vogeltje na 40 kilometer gevonden.

Aan de hand van de ringnummer en contact met de NBvV kwamen de vogelwachters aan mijn telefoonnummer. Na het telefoongesprek werd geregeld dat op het moment dat de mannen naar vaste wal gingen, ik de kanarie weer op zou halen bij het treinstation in Groningen.

Op dit moment zit het avontuurlijke vogeltje weer veilig in zijn eigen onderkomen in de volière. Een kanarie kan dus terug komen. Zo zien we maar weer dat een ringnummer veel kan doen.

Met dank aan de vogelspotters en de NBvV,
Hennie Molema

product in de schijnwerper

NU OOK FAUNA PRODUCTEN VOOR IN DE TUIN!

Onder de naam "SingingFriend" laat Fauna u graag kennismaken met de FeedR en BreedR. Een voeder en nestkast, maar anders door het design en de doordachte functionaliteit. Het gebruiksgemak staat voorop bij het product. Terwijl het dakje blijft hangen draait u met één simpele handbeweging de onderzijde los om de voeder bij te vullen, een blik te werpen in de nestkast of na het nestelen het huisje schoon te maken. Of het nu op een balkon is of in de tuin, aan een schutting,

tegen de muur of aan een regenpijp...Iedere tuin of balkon kan vanaf nu een FeedR en BreedR kwijt! U kunt hem overal, zeer eenvoudig en snel, met het bijgeleverde klittenband of met schroefjes bevestigen. Zo kunt u het hele jaar door genieten van de vogels en helpt u de natuur een handje mee.

Maak kennis met ons eerste eigenwijze "SingingFriend" concept, de FeedR en BreedR! Verkrijgbaar als voeder, nestkast en combinatie hiervan (set), in diverse kleuren.

**VOOR MEER INFORMATIE EN VERKOOPPUNTEN, KUNT U CONTACT
OPNEMEN MET INFO@SINGINGFRIEND.EU, WWW.SINGINGFRIEND.EU**

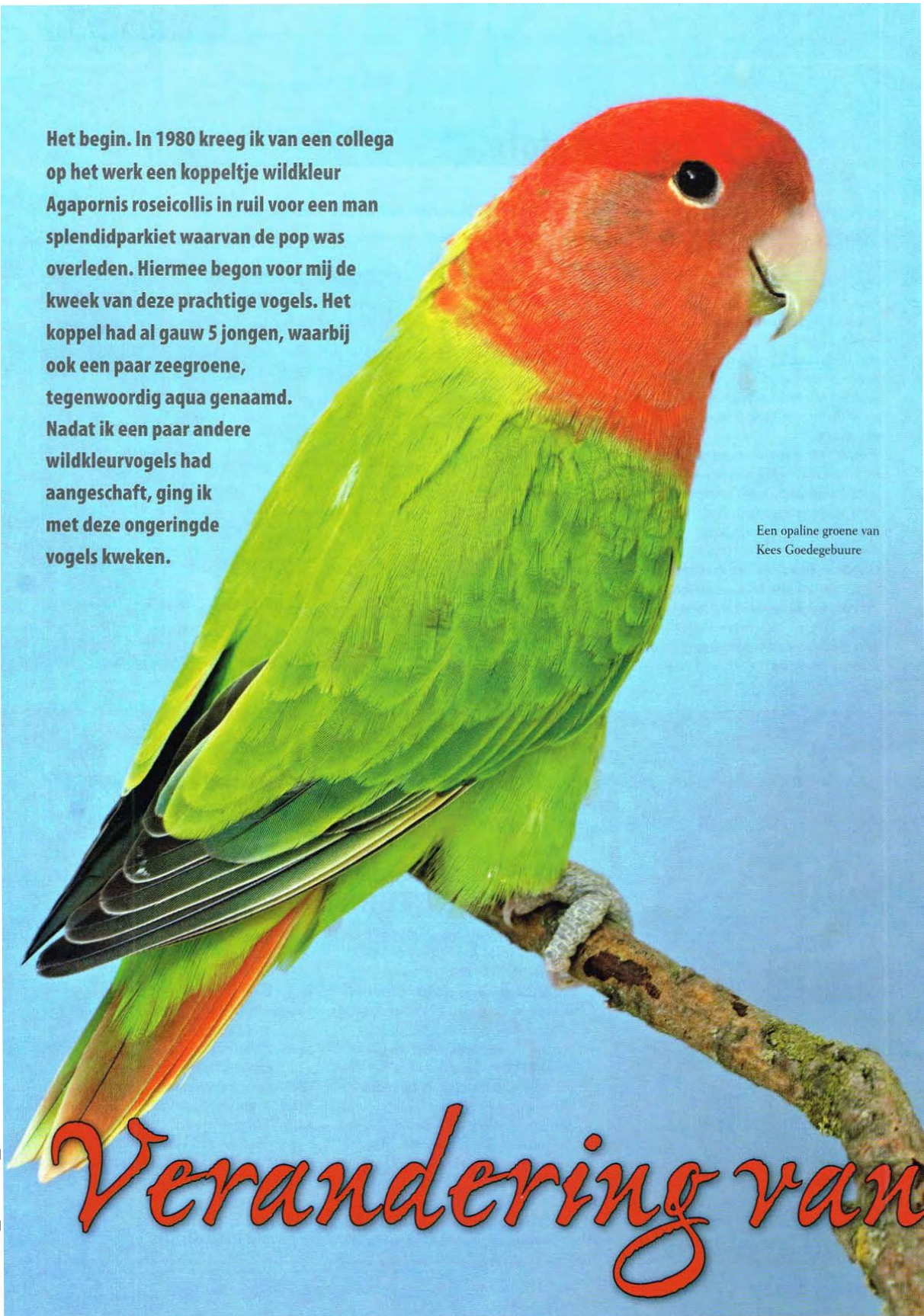
Het begin. In 1980 kreeg ik van een collega op het werk een koppeltje wildkleur Agapornis roseicollis in ruil voor een man splendidparkiet waarvan de pop was overleden. Hiermee begon voor mij de kweek van deze prachtige vogels. Het koppel had al gauw 5 jongen, waarbij ook een paar zeegroene, tegenwoordig aqua genaamd. Nadat ik een paar andere wildkleurvogels had aangeschaft, ging ik met deze ongeringde vogels kweken.

Een opaline groene van
Kees Goedegebuure

Verandering van

De

se

Een groene agapornis roseicollis
van de auteur

Ik was inmiddels ook lid geworden van de plaatselijke vogelvereniging en dus automatisch aangesloten bij de NBvV, daardoor kon ik ook de vogels gaan ringen. De eerste geringde jongen waren nog niet op kleur toen ze al op de regio-tentoonstelling werden ingestuurd. Ze kregen toch nog 86 punten wat ik toen helemaal niet zo slecht vond. Deze eerste tentoonstelling was voor mij ontzettend leerzaam door de aanmerkingen van de keurmeester en de gesprekken met andere kwekers. De jaren daarna gingen de tentoonstellingsresultaten dan ook flink omhoog tot 90 punten. Daarmee won ik zelfs het kampioenschap van de kromsnavel. Inmiddels had ik in de schuur kweekkooien gemaakt en me voorgenoemen om alleen wildkleur te kweken, dit ging prima met goede resultaten. Na 15 jaar werd een nieuw speciaal vogelverblijf gerealiseerd van 3,50 meter bij 2,10 meter. In dat verblijf kon ik met 6 tot 7 koppels kweken in grote kooien van 100 bij 50 bij 50 cm, dat was natuurlijk niet veel maar ik vond het genoeg. Ik kweekte toen ongeveer 40 tot 50 jongen per seizoen.

Lang bevederde vogels

In de loop der jaren had ik een goede lijn opgebouwd waarmee ik bij de Nederlandse top aanschoof met vogels van 91 en 92 punten. Tot er op een gegeven moment nieuwe vogels op de TT verschenen die groter en intensiever van kleur waren, de tegenwoordige standaardvogels dus. Na een paar jaar hiertegen opgebokst te hebben was ik ook overstag gegaan en schafte ik mijn eerste lang bevederde vogel aan. Dit bleek een goede keus en ik ging echt goede resultaten behalen tot 2 maal een zilveren stam op de bondshow. De kweek ging ook goed maar 4 jaar later was het ineens over met de goede kweek, er waren veel onbevuchte eieren en in dat seizoen kreeg ik maar 3 jongen op stok. Deze vogels behaalden wel allemaal 92 punten maar moest ik hiermee verder kweken? Dit kon natuurlijk niet goed gaan, en doordat ik met weinig koppels kweekte had ik dan ook een hoog inteeltgehalte. Nieuw bloed was eigenlijk ook geen echt nieuw bloed want we kweekten met zijn allen vogels uit de standaardlijn die in 15 jaar ontstaan was. We

gebruikten natuurlijk nooit meer importvogels, dus alles was een grote familie. Ik besloot een stapje terug te nemen en vogels te gebruiken die meer van het vroegere wildtype hadden.

Onverwante vogels

Ik schafte 2 vogels aan waarvan de pop opaline was. Dit waren bepaald geen tentoonstellingsvogels maar dat was ook niet de bedoeling, de tentoonstellingsvogels moesten hier uit ontstaan. Ik had de vogels op de juiste manier met elkaar gepaard en ze niet direct met de oude lijn gekruist, ik wilde in ieder geval geheel onverwante jongen krijgen. Dit koppel kreeg direct volledig bevruchte eieren, en in het eerste seizoen 15 jongen waaronder enkele lutino's dus de man bleek split voor lutino. Ik selecteerde hieruit 3 mannen split voor opaline en 1 lutino pop, deze mannen heb ik wel weer tegenover poppen uit de oude lijn geplaatst. De lutino pop gebruikte ik voor de tentoonstelling, zij kreeg in haar eerste jaar al 92 punten.

De split opaline mannen bleken wel goed vruchtbaar en ik kweekte afgelopen seizoen 45 jongen waaronder enkele mooie opaline. Nu is het mijn bedoeling om de vogels zodanig te koppelen dat het formaat langzaam weer verbeterd wordt. Dit mag echter niet de broedresultaten beïnvloeden, want dat is de belangrijkste factor van onze hobby het kweken van veel mooie vogels. En wat is het toch een prachtig mooi gezicht een nestje van 4, 5 of 6 jonge vogels op stok te zien zitten.

Zoals uit het voorgaande blijkt is voor mij de animo voor onze mooie hobby weer terug, ik heb er weer zin in. Vandaar de titel van dit stukje. ☺

De spijs doet eten

De Schokkel in het lied van de Harzerkanarie

sel

Dhr. van Dijk uit Kampen schreef ons over een Harzer die eerst voor een man werd gehouden, maar later toch een pop bleek te zijn:

"Na het broedseizoen 2013 bleek dat er van deze pop drie mannen bijzaten met een heel opvallend iets, net zoals hun moeder ook al was overkomen. De pop heeft zes jongen grootgebracht, drie mannen en drie poppen. De drie broers met de ringnummers 2 en 4 en 54 zaten in een stam op de onderlinge TT in Kampen en er zaten schokkels op die door mij zeer duidelijk herkend werden (gezien de keurlijst waarop ik deze stam had samengesteld) en gekeurd door Martin Saksens. Deze stam heeft tijdens vier wedstrijden, maar soms in een andere samenstelling, schokkels gebracht. Ik probeer met deze vogels weer door te kweken om de schokkel te behouden. Dit was namelijk al het vierde jaar dat er schokkels bij mij op de keurlijsten voorkwamen!!

Op de LSH 2014 heb ik de toerprijs gewonnen voor de stam met de mooiste schokkel, een unicum omdat dit in 38 jaar niet was voorgekomen."

Schokkels ...??? Wat zijn dat eigenlijk? Reden genoeg om Harzerkeurmeester Jan de Bruine te vragen om over het fenomeen "schokkel" eens een boekje open te doen:

Het mysterie

In het lied van de Harzer kanarie neemt de schokkel een bijzondere plaats in. Het is een toer die met veel geheimzinnigheden is omgeven. Waren er vroeger liefhebbers die een zgn. schokkelstam bezaten, ik denk aan de heer Kulter uit Limburg, tegenwoordig

komt de schokkel niet zo vaak meer voor. Vaak wordt gezegd dat de schokkel een wandelende toer is die nu eens in je stam opduikt maar dan het volgende jaar weer is verdwenen. Ik vraag me altijd af of dat werkelijk zo is of dat we elkaar vaak napraten in deze opvattingen. Uit het feit dat de schokkel af en toe weer opduikt zonder dat we daar een oorzaak voor kunnen aangeven blijkt al wel dat Harzerkanarie het vermogen om de schokkel te kunnen zingen erfelijk bezit. Wat nu de reden is dat soms zomaar de schokkel weer opduikt in het lied van de Harzer zou de moeite van het onderzoeken waard zijn.

Kenmerken

Dan nu iets over hoe de schokkel gezongen moet worden en hoe je hem kunt onderscheiden. De schokkel is een afgezette toer en moet dus met duidelijk hoorbare tussenruimtes gebracht worden. Qua tempo zit de schokkel tussen de holklengel en de fluiten in. Dat is zo op het oog een minutieus onderscheid, maar als je eenmaal een schokkel hebt gehoord dan vergeet je hem niet zo gauw. Er is nl nog een tweede kenmerk: de toer wordt min of meer gestoten gebracht en onderscheid zich daarmee van de holklengel die worden aangeblazen en de holklengel, die meer de vorm van een diep belletje heeft. Daarbij komt dat de Harzer als hij een schokkel zingt met zijn lichaam mee wiegt met de strofen van de schokkel. Daarvoor moet je wel goed observeren want dat is niet altijd

even makkelijk waar te nemen. Met dit meebewegen van het lichaam hebben we ook meteen het verschil tussen een schokkel en slepende holklengel te pakken. Bij een slepende holklengel beweegt alleen de keel. Harzers die schokkel zingen voegen daarmee een welkome afwisseling toe aan hun lied en verdienen mijns inziens dan ook wat extra's bij de rubriek indruk. Uiteraard moet de toer dan wel in het goede of zeer goede worden gezongen.

Vormen

We kennen meerdere vormen van de schokkel en wel de volgende:

- lach schokkel
- rechte schokkel
- stijgende of vallende schokkel

Bij de lach schokkel is het herkennen van deze toer niet zo moeilijk. De vogel lacht als het ware en zingt ha ha ha ha ha. Omdat er veel tussenruimte tussen de strofen zit klinkt dit toch aangenaam ondanks het feit dat toeren gebracht op a veelal als vlak worden aangemerkt. De lach schokkel zit in het voldoende traject, u weet we onderscheiden bij de beoordeling van een zangtoer de drie trappen van vergelijking; voldoende, goed, zeer goed, en kan dus tussen 1 en 6 punten krijgen. De rechte schokkel wordt gebracht met als klinker de o. Ze blijft op een rechte toon gezongen worden. Dus klinkt als ho ho ho ho. De bewaardiging zit in het goede en dus kan ze van 7 tot 12 punten krijgen. De

Algemene Nederlandse Bond van Vogelhouders
KEURLIJST HARZERVogels Vogelweelde Kampen
Opgericht 12 november 1923
Kweeknr. juni '98

Inzender: *SWV 244.11*

Afgelisterd: van *10.30* tot *11.00*
Datum: *27-11-2013*

WAARDETOEREN	Pr.p.		Pr.p.		Pr.p.		Pr.p.	
Holrollen 27	22	4	20	2	21	3	21	3
Knorren 27	22	4	20	2	21	3	21	3
Waterrollen 27	-		-		-		-	
Schokkels 18	7		7		7		7	
Kloeken i.a.v. 18	4		7		5		8	
Holklingels 18	15	3	14	2	16	4	15	3
Fluiten 18	14	2	13	1	15	3	15	3
Klingels 3	-		-		-		-	
Klingelrollen 3	2		2		3		-	
Klankbeeld 9	7		5		6		-	
Totaal waardetoeren	93	13	88	7	94	13	94	12
Ophaal 3								
Zwieren 3								
Slechte kling 3								
Slechte fluiten 3								
Neustoeren 3								
Slechte watertoeren 3								
Slechte kloektoeren 3								
Blijft waardepunten:	93		88		94		94	

OPMERKINGEN:
M.J. Saksent
Eibergestraat 50
7401 HH Haaksbergen
Tel. 053 - 572 54 93

STEL

vogel 1 vogel 1
vogel 2 vogel 2
vogel 3 vogel 3
vogel 4 vogel 4
Stamharmonie Stamharmonie
STAM STAM

VERMEESTER: *[Handwritten Signature]*

veranderingen maken dit rapport ongeldig

Probeer ne rustiger te krijgen!

stijgende of vallende schokkel wordt als ze valt ingezet met de klinker u, gaat over naar de klinker o en eindigt op de klinker oe. Als ze stijgt dan is het precies andersom. Inzetten op oe en eindigen op u. Een vallende schokkel hoort als volgt: hu hu hu ho ho ho hoe hoe hoe. Zowel de stijgende als de vallende schokkel wordt bewaardigd in het zeer goed en kan 13 tot 18 punten krijgen van de keurmeester.

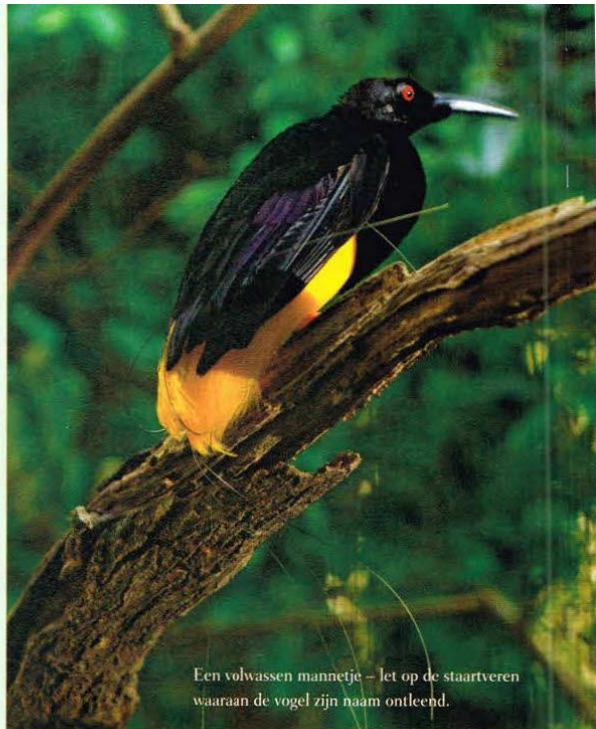
Recente aanwezigheid

In het afgelopen keurjaar 2013 dook de schokkel ineens weer op en wel bij de heer van Dijk uit Kampen. Zie de foto van zijn keurbriefjes uit 2013. Voor zover mij bekend was dit de enige liefhebber in 2013 die in het lied van zijn vogels de schokkel had. Waren er onder lezers liefhebbers die in 2013 ook schokkel in het lied van hun Harzers tegen kwamen dan hoor ik dat graag. <

De

Mensen zijn altijd al gefascineerd geweest door paradijsvogels; de doorgaans bontgekleurde en opvallende veren van de mannetjes behoren tot de bekendste in het hele vogelrijk! Deze kleine tot middelgrote zangvogels leven vooral in het dichte regenwoud van Nieuw-Guinea, maar zijn ook te vinden op een aantal eilanden op de Molukken en in het noordoosten van Australië. Het eiland Nieuw-Guinea wordt ook wel het 'eiland van de paradijsvogels' genoemd; op het nationale wapen en op de vlag van de Onafhankelijke Staat Papoea-Nieuw-Guinea staat zelfs een paradijsvogel afgebeeld!

Een volwassen mannetje – let op de staartveren waaraan de vogel zijn naam ontleend.

Binnen de familie van 'paradisaeidae' wordt er onderscheid gemaakt tussen in totaal 42 soorten, waarbij de mannetjes op de rug, borst en staart meestal kleurrijke en opvallende veren dragen die ze in de baltstijd aan vrouwtjes laten zien, op bepaalde baltsplaatsen of binnen het territorium van het vrouwtje. Hierbij worden bij veel soorten de bodem of de takken vrij gemaakt van bladeren, zodat de mannetjes zich op hun best kunnen presenteren. Deze soorten leven polygyn; een mannetje paart dus met meerdere vrouwtjes. Deze vrouwtjes zijn meestal vrij onopvallend bruin-geel gekleurd, zodat ze zich beter schuil kunnen houden in hun leefomgeving. Ze bekommeren zich – zonder hulp van het mannetje – helemaal alleen om het broeden op de eieren en om het grootbrengen van de jongen. Omdat de eerste onderzoekersreizigers in

de zestiende eeuw alleen de gedroogde, kleurrijke balgen van de vogels meebrachten naar Europa, zonder vleugels en poten, kregen de vogels uit deze groep al snel de naam 'godenvogels' of 'paradijsvogels'. Het verhaal ging dat deze vogels alleen maar vlogen en tijdens hun hele leven nooit neerstreken op aarde. Men bleef dit tot in de achttiende eeuw geloven, en dit was in Europa de enige beschikbare informatie over paradijsvogels in het wild.

Belangrijke takken

In het Weltvogelpark Walsrode worden meerdere soorten paradijsvogels gehouden. Een van de grotere groepen bestaat uit twaalfdradige paradijsshoppen (*seleucidis melanoleuca*), die leeft in diepe regenwouden en moerasbossen op Nieuw-Guinea en de westelijke Papoea-eilanden. Hij voedt zich met vruchten, met name de vruchten van

de schroefpalm of de sagopalm, maar ook met nectar, insecten, kikkers en hagedissen. Dit gebeurt soms zelfs op acrobatische wijze; de twaalfdradige paradijsshop kan bij de zoektocht naar eten ook op zijn kop aan takken hangen om daar te zoeken naar openingen in het hout met insecten erin. De mannetjes zijn bij deze soort te herkennen aan het kleurrijke, zwart-olijfgroene gevederde op hun kop en vleugels en aan een heldere gele borst. Op hun staart hebben ze twaalf draadachtige, opvallende sierveren, die bij de balts onafhankelijk van elkaar worden bewogen. Bij deze soort paart een mannetje in de natuur met meerdere vrouwtjes. Om indruk te maken op het onopvallende en voornamelijk bruingekleurde vrouwtje wordt er gebalst op traditionele, verticale takken, die vaak afgestorven zijn en boven de boomtoppen uitsteken. Deze takken worden

Het kweken van de twaalfdradige paradijsshop in

Leeftijd is geen

Zeventien dagen oud

Vijfentwintig dagen
oud - na uitvliegen

Drie dagen oud

zelfs verdedigd tegen andere mannetjes. Bij aankomst van een vrouwtje maakt het mannetje om indruk te maken zowel gebruik van zijn vleugels als van zijn gele lichaamsveren en hupt hij al fluitend heen en weer op de tak.

Viriele vogel

Binnen Europa is het Weltvogelpark Walsrode de enige zoologische instelling waarin deze soort te zien is. Pas in 2008 kreeg Weltvogelpark Walsrode van de dierentuin in de Bronx in New York een mannelijke twaalfdradige paradijshoop met de naam 'Van Dyke'. Deze vogel is inmiddels al meer dan dertig jaar oud! Iedereen dacht dat dit dier niet meer geschikt zou zijn voor de kweek en alleen nog voor de sier – maar niets bleek minder waar! Ondanks de hoge leeftijd van het mannetje legde ons vrouwtje in 2012 na de overplaatsing naar een nieuwe volière in onze regen-

woudhal bevruchte eitjes! Intussen zijn er in onze handopfok-afdeling sinds september 2012 in totaal 7 jonge dieren met succes grootgebracht.

Nest

In de natuur bouwt het vrouwtje een vlak, eierdopvormig nest van takjes en blaadjes in de stengel van het bloemgestel in de schors van de schroefboom of op ranken; dit nest wordt afgewerkt met wortels en plantvezels. Er worden meestal één en soms twee eieren gelegd. Na een incubatieperiode van ongeveer 20 dagen komt het jonge dier uit het ei en drie weken later vliegt het al uit.

Ons vrouwtje heeft in de volière in de regenwoudhal zelfstandig een nest gemaakt, dat voornamelijk bestaat uit kokosvezels, kleine takjes en bladeren die door de dierenverzorgers ter beschikking zijn gesteld. Ons paar leeft

in een grote volière, maar het mannetje was helaas vaak iets té geïnteresseerd in het nest en het vrouwtje, zodat hij de eerste eieren zelf kapot heeft gemaakt. Om niet nog meer eieren te verliezen zijn de gelegde eieren vanaf dat moment meteen overgeplaatst naar een broedmachine. Op die manier konden we de eieren veiligstellen en met succes 7 jonge dieren grootbrengen! Juist omdat het een heel zeldzame diersoort is in zoologische instellingen is er op die manier voor gezorgd dat de eieren, en daarmee de jonge dieren, behouden konden blijven.

Kunstei

Nadat ons vrouwtje nog een ei had gelegd werd dit overgeplaatst naar de broedmachine, zodat het daar kon worden uitgebroed. Het ei werd in het nest verwisseld met een kunstei, zodat het vrouwtje kon blijven door- >

het Weltvogelpark Walsrode

De belemmering!

WELT
VOGEL
PARK
WALSRÖDE

› broeden. Over het algemeen werden gelegde eieren in de broedmachine bebroed bij 37,4°C en een luchtvochtigheid van ongeveer 55%, totdat het ei uitkwam. Na ongeveer een week kan het ei worden doorgelicht en kan op die manier snel worden bepaald of het ei bevrucht is of niet. Zo werden alle verdere eieren behandeld die het vrouwtje nog heeft gelegd. Nadat ze uit het ei zijn gekomen worden de jonge dieren in het Weltvogelpark verzorgd door de dierenverzorgers, de dierenarts en de bioloog. Ze worden in een roestvrijstalen kom gezet die is bedekt met papieren doekjes, antislipmatten, kokosvezels of houtwol en ze worden in een afgesloten en verwarmde machine gehouden.

Monnikenwerk

Op de eerste dag, waarop de dooier in de buik nog wordt verteerd, wordt een jong alleen verzorgd met een mix van water en een Ringer-lactaatoplossing. Na ongeveer 35 uur wordt er begonnen met het voeren, van half zes 's ochtends tot elf uur 's avonds. In totaal wordt er nu 9 à 10 keer per dag gevoerd, oftewel elke twee uur, iets wat de begeleiders flink bezig houdt! In het Weltvogelpark bestaat het voer eerst uit organen van muizen en lactobacillen die één dag oud zijn; dit is bedoeld om de verteerbaarheid te bevorderen. Al op de vijfde dag worden er meer vitaminen toegevoegd en worden de muisorganen aangevuld met kleine porties ijzerarme pellets, met een hoog gehalte aan eiwitten die speciaal voor fruiteters bedoeld zijn. Vanaf de negende dag worden daar ook geschildre bosbessen aan toegevoegd. De muizen van één dag oud worden ondertussen volledig verwerkt tot brei. Ongeveer vanaf dag vijftien wordt het voer verder aangevuld met T20-NutriBird-pellets voor fruiteters van Versele Laga, dat ook rijk is aan eiwitten, vitaminen en mineralen. Op dit moment zijn de ogen al helemaal open en kijkt het jong zeer aandachtig rond. Kort daarna gaan de veren openstaan en korte tijd later is het jong al volledig bevederd. Gedurende de hele groeifase moet de temperatuur in de machine worden aangepast op de groei van het jonge dier; deze begint bij 37,2°C en wordt vervolgens continu in stappen naar beneden bijgesteld, op

Natuurlijk gedrag in de volière

maat gemaakt voor het steeds vederrijker wordende dier. Op de veertiende dag is de kweektemperatuur nog maar ongeveer 35°C. In tegenstelling tot de temperatuur stijgt het gewicht van het jong natuurlijk wel; dit is in het begin nog minimaal, maar ligt op dag zes al op ongeveer 21,5 g, op de elfde dag al ongeveer 51 g en op dag dertien al 63 g. Kort voor het uitvliegen uit het nest is het gewicht van de vogel opgelopen tot 108 g.

Wennen

Al op dag 25 nadat ze uit het ei zijn gekomen verlaten de twaalfdradige paradijshoppen, nu ongeveer 119 gram zwaar, het nest. De kom met het jonge dier wordt een paar dagen van tevoren in een kweekbox gezet, zodat het jong al kan wennen aan de nieuwe omgeving. De box wordt alleen nog verwarmd via een infraroodlamp en is ingericht met natuurlijke takken. 's Nachts wordt het jong nog teruggezet in de verwarmde machine, tot het het nest definitief verlaat. Al kort na het uitvliegen springt het jong van tak tot tak en is het erg levendig en actief. Het wast zich en neemt de omgeving goed in zich op. Op dat moment hebben jonge paradijsvogels veel meer energie nodig dan normaal, zodat de rantsoenen worden uitgebreid en de vogels elk uur worden gevoerd met een pincet. Er wordt al snel een bord met fruit en geweekte T20-pellets van Versele Laga in de kweekbox gezet, zodat het

jong alvast kan wennen aan het voer. Ongeveer vanaf dag dertig is het jong voortdurend in de buurt van het voerbord, tot het uit zichzelf actief vanaf het bord eet. In die periode wordt het steeds weer met de bekende pipet gevoerd door de dierenverzorgers. Het voer wordt verder aangevuld met kleine stukjes rijpe mango en papaja, het aandeel fruit en fruitpellets wordt verhoogd terwijl tegelijkertijd het aandeel vlees wordt verminderd. Vanaf dag veertig wordt de nu bijna volgroeide vogel in een grote volière gezet, voorzien van allerhande natuurlijke takken. De vogel eet nu zelf van het bord, heeft veel interesse in de ter beschikking gestelde waterkom en in een dagelijks bad. De nieuwe omgeving wordt erg actief verkend. De ruimtetemperatuur bedraagt nu ongeveer 23°C en het jong heeft geen extra warmtebron meer nodig. Alle jongen hebben aanvankelijk de kleuren van een vrouwtje en zijn dus voornamelijk bruin gekleurd. En ook als het gaat om een mannetje zullen de typisch 'mannelijke' kleuren pas over ongeveer vijf jaar zichtbaar zijn.

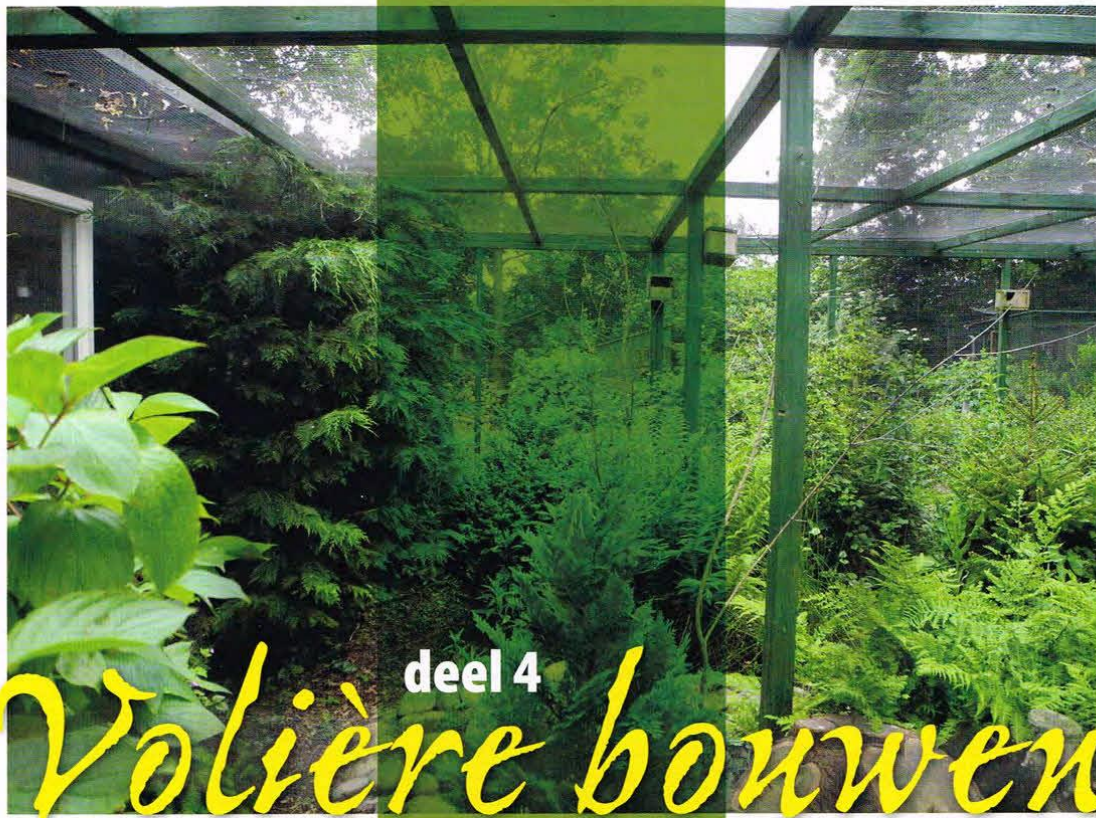
Het Weltvogelpark Walsrode is erg trots op de tot nu toe succesvolle kweek! Maar omdat we natuurlijk niet willen wachten tot de vogels volwassen worden en met hun veren 'onthullen' welk geslacht ze hebben, hebben we door middel van een verenproef al een DNA-analyse uitgevoerd om dit te kunnen bepalen. En het resultaat daarvan is ons erg goed bevallen: 4 mannetjes en 3 vrouwtjes! We kijken nu met plezier uit naar de komende jaren, waarin we onze jongen verder zullen verzorgen, tot ze op de leeftijd van 4 à 6 jaar zelf geslachtsrijp zullen worden.

Het kweekteam bestond uit: dierenarts Andreas Frei, bioloog Jan Dams, dierenverzorgers Wolfgang Magnus, Janina Gerbatsch, Sina Eggers en Kim-Jana Lang. <

Literatuur

- Del Hoyo, J., Elliott, A. & Sargatal, J. eds (2009). *Handbook of the Birds of the World. Volume 14. Bush-shrikes to Old World Sparrows.* Lynx Edicions.
- Tim Laman, Edwin Scholes (2012). *Birds of Paradise: Revealing the World's Most Extraordinary Birds.* National Geographic.
- BirdLife International 2012. *Seleucidis melanoleucus*. In: IUCN 2013. *IUCN Red List of Threatened Species. Version 2013.2.* <www.iucnredlist.org>. Gedownload op 10 april 2014.

sel

Montage dak

Zover we nu zijn is het dak nog een grote open ruimte, maar daar moet verandering in komen. Eerst gaan we zorgen voor wat steun voor de dakplaten. Dit doen we door drie balken te plaatsen tussen de voor- en de achterwand, dit gezien vanaf de deurzijde. We brengen deze balken strak tussen de schotten aan en schroeven en lijmen deze vast op de manier zoals we het frame hebben gemaakt. De eerste balk wordt in het midden geplaatst en de anderen links en rechts van het midden en dan ook weer in het midden van de nog resterende ruimte. We brengen deze balken iets schuin aan zodat ze gelijk lopen met de bovenleggers van deze wanden. Natuurlijk kan er ook gebruik gemaakt worden van metalen balksteunen. De balken dienen ongeveer 10 x 6 cm te zijn, wat voldoende sterk is voor deze overspanning.

Met regelmaat krijgen wij vragen over het zelf bouwen van een volière of aspecten daarvan. Om aan de informatiebehoefte van beginnende en gevorderde liefhebbers tegemoet te komen beschrijft Ton Koenen in een 6-tal afleveringen het gehele bouwproces, dat uiteindelijk tot een fraaie volière zal leiden. Deze maand maken we het nachthok voor een groot deel af.

Als we dit gedaan hebben schroeven we twee platen underlayment op het dak. Dit zijn watervast verlijmde platen die veel als dakbeschot worden gebruikt. Er zijn verschillende dikten te verkrijgen, maar voor dit doel hebben we een dikte nodig van 1,8 cm. Deze platen zijn 122 x 244 cm groot en als we twee platen gebruiken hebben we

rondom een oversteek van 15 cm. Het dak kan nu verder worden afgewerkt met asfaltpapier of een andere dakbedekking naar keuze. Dit kan ook het moment zijn om er gelijk een gootje aan te hangen zodat het regenwater kan worden afgevoerd. Als dat er op zit kunnen we rustig binnen in het nachthok gaan werken en hoeven we niet bang te zijn voor doorlekken.

Afwerking binnenzijde

We kunnen nu binnen aan de slag en daar gaan we beginnen met het aanbrengen van isolatie materiaal. Hiervoor zijn er verschillende mogelijkheden, maar niet alles is even geschikt voor ons doel. We hebben glaswol, steenwol en tempex dat allemaal te koop is bij de bouwmarkt. Op de verpakking is de isolatiewaarde te vinden en daarbij kunt u voor uzelf een keus maken. Uit ervaring weet ik dat tempex een speeltuin kan zijn voor muizen, als >

De /

› ze het tenminste voor elkaar krijgen om erbij te komen. Zeg niet dat dit nooit lukt, want eens kunt u bedrogen uit komen.

Als u een keuze gemaakt heeft voor het isolatiemateriaal, wordt dit aangebracht tussen de staanders. Zorg ervoor dat het goed aansluit, want alle loze ruimten is verlies van warmte. Op de verpakking staat precies welke zijde aan de buitenzijde van het hok moet zitten.

Als het isolatiemateriaal is aangebracht dan kunnen we de wanden verder gaan afwerken. Hiervoor kunnen verschillende materialen worden gebruikt, maar platen werken het snelste en geven de minste naden en dus minder kans op bloedluizen. Een van de plaatmaterialen is geplastificeerd spaanplaat. Dit is spaanplaat dat aan twee zijden is voorzien van een witte laag kunststof. Het is in verschillende dikten te verkrijgen, maar voor ons doel is een dikte van 1 cm voldoende. Nadeel is dat bij regelmatig in aanraking komen met vocht de platen uit kunnen zetten. Een groot voordeel is dat het heel makkelijk schoon te maken is en dat het geen nabewerking nodig heeft.

Een andere mogelijkheid is de underlaymentplaat maar dan nu in de dikte van 1 cm. Voordeel is de watervaste verlijming. Nadeel is dat de platen nabewerkt moeten worden, zoals tweemaal grondend en daarna aflakken. Dit geeft natuurlijk bijkomende verfkosten. Het is maar waarvoor gekozen wordt. Voordat we de platen gaan bevestigen moeten we eerst latten aan brengen waarop we de platen kunnen schroeven. Hiervoor gebruiken we zogenaamd vulhout, dit zijn latten van 44 x 22 mm. Deze maken we aan de boven- en onderlegger vast met een schroef. We beginnen in een hoek en monteren daar een lat. De volgende lat komt op 122 cm vanaf de hoek te zitten. Deze 122 cm moet dan uitkomen op het hart van de regel, daarmee bereiken we dat we twee platen tegen elkaar kunnen maken met daarachter een lat. In de ruimte die overblijft, monteren we nog twee latten die we gelijkelijk verdelen. Als alle latten zijn aangebracht, kunnen we de platen erop gaan schroeven. We kunnen een

hele plaat gebruiken, die een breedte heeft van 122 cm en de andere plaat moet op maat gemaakt worden. Voordat we de platen tegen elkaar aandrukken, -het liefst de zijden die op de fabriek gezaagd zijn - brengen we op een van de zijkanten een kit aan en dan drukken we de platen stevig tegen elkaar aan. Hierdoor hebben we weer wat minder ruimte voor mogelijke bloedluizen in ons hok. Natuurlijk wordt de overtollige kit weggehaald. Als alle wanden, met uitzondering van de ruimte voor de deur en het raam, voorzien zijn van isolatie en platen, kunnen we de ruit gaan plaatsen. Dit doen we door aan de buitenzijde eerst de glaslatten te plaatsen. Zorg ervoor dat er geen naden ontstaan, want dit kan leiden tot houtrot. Er kan eventueel ook kit achter de glaslatten gedaan worden zodat eventuele oneffenheden opgevuld worden. Als de glaslatten geplaatst zijn worden deze goed in de kit gezet en wordt de ruit van binnenuit in de kit gedrukt, waarna er aan de binnenzijde ook glaslatten achter de ruit gemonteerd worden. Ook aan de binnenzijde wordt ook gebruikt gemaakt van kit. De glaslatten kunnen we schroeven of spijkeren. Schroeven zijn bij een eventuele ruitbreuk wat makkelijker te verwijderen. Al dient er wel bij gezegd te worden dat de kans op ruitbreuk heel klein is, maar bedenk wel dat een ongeluk in een klein hoekje kan zitten. Nu de ruit naar de buitenren erin zit gaan we verder met het afwerken van het deurkozijn.

Deurkozijn

We hebben bij het maken van de schotten een ruimte open gelaten. Deze hadden we ruimer gelaten dan de deur breed zal worden. De ruimte hebben we op 90 cm gehouden en de deur die er in gaat is 83 cm breed. We hebben dus een ruimte over van 7 cm, maar dat is bewust gedaan en u zult merken waarom. Voordat we verder gaan kijken we eerst even naar de stijl en de rabatdelen in de ruimte waarin de deur moet komen. Dan valt gelijk op dat we de kopse kanten van de rabatdelen zien. Ik heb al eerder aangegeven dat dit een zwak punt is en dat gaan we nu eerst wegwerken. Dit kunnen we een-

voudig doen door een regel hout te nemen met een dikte van 3,2 cm en een breedte van de regel plus de dikte van de rabatdelen en de dikte van de afwerkplaat binnen. Deze lijmen en schroeven we tegen de zijkanten van het deurkozijn en wel aan beide zijden. Van te voren kunnen we de regels en het kopse hout insmeren met de buitenbeits. Het kopse hout is niet meer te zien en we hebben gelijk een nette afwerking voor het kozijn. De breedte van het kozijn is nu teruggebracht tot 83,6 cm. Hierin kunnen we nu de deur afhangen, dit wil niets anders zeggen dan dat we de scharnieren aan de deur gaan maken.

Afhangen

Voordat we de deur af gaan hangen passen we eerst of de deur er in past. Hij moet namelijk soepel in het kozijn gaan. Is dit het geval dan kunnen we de scharnieren in gaan laten in de deur. Omdat we in de deur ook dubbel glas willen, maak ik zelf het liefste vier scharnieren aan de deur. We plaatsen een scharnier ongeveer 20 cm van de onderkant af en dat zelfde doen we vanaf de bovenzijde. Het derde scharnier plaatsen we in het midden tussen

de twee genoemde scharnieren. Het vierde scharnier plaatsen we ongeveer 15 cm onder het bovenste scharnier. De scharnieren worden ingelaten in de deur en in het kozijn. Hiermee bedoel ik dat we de dikte van het scharnierblad uit gaan steken in de deur en in het kozijn. Door het scharnier goed af te tekenen is het eenvoudig uit te steken met een scherpe steekbeitel. Zorg ervoor dat het scharnierblad er precies in past. We halen de pen uit het scharnier en schroeven een deel in de deur en het andere deel in het kozijn. Als we dit met alle scharnieren gedaan hebben kunnen we de deur aan de scharnieren hangen. Als we precies gewerkt hebben kunnen we de scharnieren zo in elkaar schuiven en de pennen er in doen. Vertrouwt u niet helemaal op je vakmanschap dan kun u de scharnieren in eerste instantie met de middelste schroef vastzetten en na het plaatsen van de pennen de rest van de schroeven aanbrengen. We kunnen daarna het slot gaan plaatsen in het voorgeboorde gat en de gaten gaan afmeten en maken voor de deurkruk en voor het sleutelgat. De maten kunnen van het slot worden afgenomen. Nadat dit allemaal gemaakt is kan dit worden

afgemonteerd. Om één en ander wat te beveiligen kunnen we naast een goed sterrenslot ook nog enkele dievenklauwen aan de scharnierzijde plaatsen zodat we het onze ongenode gasten toch moeilijker maken om binnen te komen.

Als we het nu goed gedaan hebben dan zit de deur gelijk met de voorzijde van het gemaakte kozijn. We brengen nu boven de deur een zelfde regel aan als we aan de zijanten hebben gemontereerd.

Sponning

Nu moeten we nog de sponning in het kozijn maken en dat gaan we heel simpel oplossen. We doen de deur namelijk dicht en op slot en we meten aan de binnenzijde de afstand van de deur tot de rand van het kozijn. We nemen nu een houten lat in die maat en we zorgen dat deze lat ongeveer 1,5 cm dik is. Deze lat lijmen en schroeven we nu aan de binnenzijde achter de deur, aan beide lange zijden en aan de bovenzijde. Hiermee hebben we de deur in een stevig en eenvoudig kozijn zitten.

We zijn nu zover dat we de ruit in de deur kunnen plaatsen en een rooster

in de onderzijde van de deur kunnen maken. Hierdoor komen er roosters in twee wanden die tegenover elkaar te zitten, waarbij een rooster hoog in de wand is geplaatst en in de andere wand laag. Hierdoor komt er voldoende luchtcirculatie in het hok, waardoor het altijd fris zal blijven met een gezonde lucht in het hok wat weer in het belang is van de vogels.

De schroefkoppen kunnen weg geplamuurd worden en de deur en het kozijn kunnen aan de buitenzijde gebeitst worden en aan de binnen zijde geverfd.

Nu dit klaar is kunnen we de zaak binnen verder af gaan werken.

Plafond

Nu is het tijd om het plafond aanbrengen. Dit doen we eigenlijk op dezelfde manier dan dat we bij de wanden hebben gedaan. Hier moeten we wel eerst het vulhout plaatsen en dan pas het isolatiemateriaal. Dit isolatiemateriaal komt namelijk op het vulhout te rusten. Nadat het isolatiemateriaal is aangebracht worden de platen voor het plafond erin geschroefd, een klusje waar je even wat extra handen bij nodig hebt. <

Een win-win initiatief met (inter)nationale uitstraling

Zuid Holland kent enkele bolwerken van de zangkanariesport. Met verenigingen als Katwijk en Lisse in de provincie is een districtshow zonder zangkanaries dan ook ondenkbaar. Hoewel, vogelvereniging 'De Volière' uit Dordrecht organiseerde in december 2013 voor de derde maal in 10 jaar tijd de districtswedstrijd, alleen had deze vereniging weinig tot geen ervaring met het vragen van zangkanaries.

En landelijk gezien zijn er meerdere districtbesturen die de zangvogels niet eens op het vraagprogramma zetten. Daar moet dus echt iets aan gedaan worden en in Zuid Holland heeft men nu een formule gevonden die zeker navolging gaat krijgen. De opzet van het geheel vraagt wel om durf, maar met enkele vooruitstrevende (district) bestuurders bleek dat geen probleem te zijn. En zie daar een uiterst geslaagde eerste (inter)nationale zangkanariedag waar andere districten zeker hun voordeel mee kunnen doen.

Andere inbreng

Hoe is men tot de nieuwe opzet gekomen. Allereerst doordat het bestuur van de vereniging in Dordrecht had geconstateerd dat er bij de twee eerdere edities van de door hen georganiseerde district TT, te weinig zangkanaries aanwezig waren. Enkele leden van de vereniging kweken namelijk zelf Timbrado's (een van de drie gevraagde zangvogelsoorten). Bij de Timbrado liefhebbers leeft wel dat zij hun vogels niet zozeer als showvogel zien maar eerder als wedstrijdvogel. Met andere woorden vogels op dezelfde dag inbrengen, keuren en weer naar huis en dat grofweg in 8 uur tijd. Voor mij als postuurkanarie liefhebber is dat geen uitzondering, meerdere specifieke postuurrasdagen worden op eenzelfde manier georganiseerd. Het bleek dat men elkaar op dat vlak daarom al snel wist te vinden. Als je er goed over nadenkt is het ook helemaal niet zo

raar voor de (overige) inzenders van de district TT om per soort gevraagde vogels een ander inbrengdatum af te spreken. Daarvoor was natuurlijk wel een aanpassing nodig gezien de combinatie met de district TT. Want alle overige vogels zouden in Dordrecht immers al op de dinsdag ingebracht worden en de volgende dag, op woensdag, gekeurd. Maar men heeft dat allemaal juist als heel positief opgepakt en gedacht: prima toch, hebben we op de gehele zaterdag alle tijd voor de zangvogels! En zo was deze eerste horde al snel genomen.

Open keuring

Een tweede aandachtspunt is de wijze van keuring. Het keuren van Timbrado's gebeurt in Spanje op een andere manier dan we in Nederland gewend zijn. Dus niet de keurmeester 'weggestopt' in een hokje met de keurlijst om aan te geven wat de vogels gezongen hebben. Nee, een open keuring. De vogels zijn daarbij afgeschermd zodanig dat de liefhebbers wel de vogels kunnen zien, maar de vogels niet de liefhebbers. Net als bij de overige zangkanaries zien de zangvogels dus alleen de keurmeester en kunnen hun geleerde repertoire ongestoord ten gehore brengen. Dit wordt overigens ook zo gedaan bij de Timbrado Sociëteit in Utrecht. Tijdens de keuring wordt er zowel door de liefhebbers als door de keurmeester niet gepraat. Uiteraard kunnen er vragen gesteld worden na de keuring, sterker

nog dit wordt juist aangemoedigd om eventuele tekortkomingen met elkaar te bespreken. Door de opzet van deze manier van keuren vinden Timbrado zangwedstrijden meestal in het weekend plaats, zodat de liefhebbers er ook zelf bij kunnen zijn. Tel daarbij op dat de liefhebbers meerdere keren heen en weer rijden wordt bespaard. En aangezien de organisatie van de districtshow Zuid Holland bij het nemen van de eerste horde al had besloten alle aandacht voor de zangvogels naar de zaterdag te brengen, was ook het tegemoetkomen aan de manier van een open keuring van de Timbrado's, een bijna vanzelfsprekende tweede stap.

Geslaagd

En door deze twee bijna logische organisatorische aanpassingen, binnen het bestaande concept van de district TT, werd het idee van een (inter)nationale zangwedstrijd geboren. De overige vogels waren eerder in de week al gekeurd en de gegevens daarvan verwerkt in de TT catalogus. De zangvogels konden vrijdagavond of zaterdagochtend voor negen uur ingebracht worden. De meeste inzenders van zangvogels waren er van de Timbrado's, maar ook de Harzers en Waterslagers waren van de partij. Totaal werden er 219 zangvogels ingeschreven door 22 liefhebbers. Let wel inclusief liefhebbers uit Duitsland en België en uit Nederland van zowel het Hoge Noorden, Limburg als West Nederland. Er waren 5 keurmees-

iatief

ters nodig om deze vogels te keuren. De Harzers en Waterslagers zijn zo de zaterdag op de traditionele wijze gekeurd en konden na de keuring worden afgeluisterd en besproken. De keuring van de Timbrado's is op de Spaanse manier gebeurd. Met deze opzet werd deze eerste editie een zeer geslaagde dag. En vermeldenswaardig is: de Meesterzangers waren van Piet Hagenaars bij zowel de Harzers (91 pnt.) als de Timbrado's (90 pnt.) en bij de waterslagers van Peter van Emmerik (144 pnt.). Heren van harte gefeliciteerd.

Kortom

Het district Zuid Holland en vogelvereniging 'De Voliere' in Dordrecht hebben een mooie handschoen neergelegd die zo opgepakt kan worden door degene die hem ziet liggen. Het denkwerk is dus gedaan. Van belang is nog wel dat vroegtijdig goed overleg wordt gepleegd over de data waarop dergelijke (inter)nationale zangwedstrijden in de toekomst worden ingepland. Zo wist men dat dit jaar de zangwedstrijd van de speciaalclub van zangkanaries de district TT in Zuid Holland deels overlapte. Er zijn daarom direct op bestuursniveau binnen zowel de NBvV als ANBvV contacten gelegd om in de komende jaren een dergelijke samenwerking te (gaan) voorkomen. Alle aanwezigen hebben kunnen zien dat dit nieuwe initiatief zondermeer een win-win situatie is. Een districtshow kent namelijk sowieso al de nodige aanloop. Op de zaterdag wordt de zangsport nog eens extra in de schijnwerpers gezet. En op het einde van de districtweek zijn er dan ook veel blije gezichten en tevreden (district)bestuurders die mede hebben bijgedragen aan een district TT en zangwedstrijd waar het gehele NBvV vraagprogramma, inclusief de zangkanaries, prima aan bod is gekomen. <

Keurkooi

Om een open keuring voor de inzenders en geïnteresseerden mogelijk te maken is voor de Timbrado's een keurkooi ontwikkeld waarbij de zangvogels enkel de keurmeester kunnen zien. Door een grotendeels eenzijdig doorzichtige achterwand kunnen de inzenders wel direct meekijken tijdens de keuring.

Op de ene foto is de keurkooi vanaf de voorzijde te zien. De keurkooi is van binnenuit duidelijk verlicht waardoor de vogels en daarmee de keuring niet alleen achteraf maar ook 'live' gevolgd kan worden.

De andere foto laat de keuropstelling zien vanuit het zichtveld van de keurmeester. Wederom door de verlichte binnenkant is de buitenwereld voor de zangvogels niet te onderscheiden en zien zij alleen maar de keurmeester.

Stilte in de zaal waar bijvoorbeeld de inzenders meekijken dient duidelijk te worden afgesproken, waardoor de zangvogels niet onnodig door bijvoorbeeld gekuch of andere geluiden verrast worden.

De Mondial

dat mag je niet missen

usel

Mondial 2015

63e Wereldshow voor zang- en siervogels

Van 22 - 25 januari 2015
30.000 vogels, 30.000 bezoekers, grote vogelmarkt

Organisatie C.O.M. 2015
Algemene Nederlandse Bond van Vogelhouders

Locatie
Autotron Rosmalen ('s-Hertogenbosch)
Graafsebaan 133, 5248 NL Rosmalen

Informatie
Website: www.mondialcom2015.com
Email: info@mondialcom2015.com

Scan met smartphone

Medewerkers nog altijd welkom

Bij de rechtgeaarde vogelhouder zal zo zoetjes aan wel enige spanning voelbaar zijn. De verklaring is simpel: de Mondial komt er aan. Van 22-25 januari 2015 wordt in 's-Hertogenbosch (Autotron Rosmalen) deze wereldshow voor sier- en zangvogels gehouden. Elke liefhebber die wat met zijn vogels wil, is daar al geruime tijd mee bezig. Dat moet ook wel, want "het vogelmateriaal" dat voor inzending naar de wereldshow in aanmerking komt, zal de komende maanden bij diverse andere wedstrijden onder de ogen van verschillende keurmeesters komen. En daarmee is dan een soort kwaliteitsvoorportaal voor inzending naar de Mondial gemaakt.

Inschrijving

De inschrijving voor de Mondial verloopt iets anders dan bij een gemiddelde wedstrijd, maar moeilijk is het niet. Deelname staat voor iedereen open. De organisatie heeft al eerder op ruime schaal info gedeeld door een speciale website te maken: www.mondialcom2015.com. De site met bijbehorende gratis nieuwsbrief is inmiddels al 1,5 jaar in de lucht. Iedere belangstellende, bezoeker en deelnemer kan er nu en de komende maanden alle relevante informatie vinden. En mocht dat niet zo zijn dan kan elke vraag via deze site bij de organisatie worden gedeponereerd. Wie wil inschrijven moet dat doen in de periode 1 november tot 6 december via een formulier op de site vanwaar het direct kan worden verzonden. Ook via de eigen organisatie kan worden ingeschreven. Belangrijk is om meteen het verschuldigde bedrag over te maken. Anders neemt de organisatie

de inschrijving niet in behandeling. Elke vogel kost 12 Euro en daarbij komt voor de deelnemer de verplichte catalogus voor hetzelfde gereduceerde bedrag. Nederlandse inzenders brengen hun vogels zelf in eigen kooien naar Rosmalen en wel bij voorkeur zoveel mogelijk gezamenlijk. De inbreng geschiedt volgens een nader vast te stellen schema en in Rosmalen worden de vogels dan over gezet in kooien van de organisatie, die van stickers zijn voorzien. Trouwens wie vogels wil kopen dan wel verkopen kan zijn hart ophalen. In de apart staande Spijkerhal zijn duizenden vogels te koop en wie wil verkopen kan ook terecht zowel individueel als in clubverband.

Oproep

De ANBvV organiseert dit wereldevenement onder andere met hulp van andere bonden als KBOF en NBVV. Inmiddels is men daar al twee jaar mee bezig. In een tiental werkgroepen vinden allerlei voorbereidingen plaats, waarbij tal van medewerkers zijn betrokken. De show mag dan 4 dagen duren, in Rosmalen is men wel 15 dagen in totaal van vroeg tot laat bezig om alles rond te krijgen. Op deze dagen zijn daarvoor veel medewerkers in touw, die van alle organisaties afkomstig zijn. Dat geeft een prima gevoel. Samen een mooi evenement neer zetten! Toch zijn nog best wat handjes welkom met name aan het begin bij de opbouw en aan het eind bij het afbreken. Daarnaast wordt ook het vouwen van de kartonnen kooien een hele klus, waar hulp hard nodig is. Toegegeven, het zijn niet de leukste klussen maar ze moeten wel gebeuren. Wie dus op een van deze dagen beschikbaar is, is van harte welkom. Aanmelden via de site. <

De

ERELEDEN

L.M.G. Bertina, H. de Geus, J. Heesakkers, J.A.M. Kerkhof, P.J.F. Klören, H. Marinus, D.J. van der Molen, W.J. Mulder, Mr. H.J.M. Stienen, H.K. van der Wal, C.W. Westland, W. Zijlstra.

LEDEN VAN VERDIENSTE

E.B.A. Berns, R. van Dijk, C. van Elven, A. Gort, K. Haisma, J.M.C. van Kempen, A. ten Klooster, C.H.M. van der Linden, C. van Lunteren, A.H. Meesterburrie, A. van Niel, P. Ooijen, H. Suichies, W.A. Tolman, K. Zegelaar.

DE BONDSRAAD IS ALS VOLGT SAMENGESTELD**Hoofdbestuur**

Voorzitter: Henk van Hout, Bouvigne 15, 5653 LE Eindhoven, tel. (040) 2555987.

2e voorzitter: Klaas Snijder, Helmhout 12, 8502 AE Joure, tel. (0513) 416610.

Secretaris: Ton Koenen, Viaductweg 5, 5314 LK Bruchem, tel. (0418) 643107.

Penningmeester: Dirk Verburg, Raadhuisstraat 12, 4414 AJ Waarde, tel. (0113) 502676

Commissaris: Sjoerd Munniksma, Omring 40, 1702 NA Heerhugowaard, tel. (072) 5710076.

Districtsvoorzitters

Groningen: Jan Perdon, Hamweg 1, 9617 AP Harkstede, tel. (06) 535 25 62 15, E-mail: pdteh@home.nl.

Friesland: Siebe de Haan, Arumerstraat 37, 8913 GE Leeuwarden, tel. (058) 2127156

E-mail: dehaan-meijer@hetnet.nl.

Drenthe: Jantinus Mulder, Liniekampen 17, 7873 BS

Odoorn, tel. (0591) 513166, E-mail: jtmulder@hotmail.com

Overijssel: Albert Zomer, Putter 14, 7609 TX Almelo, tel. (0546) 456146, E-mail: zomer66@zonnet.nl.

Gelderland: Wim Theoloosen, Greveslag 12 A, 6662 VC Elst (Gld), tel. (0481) 375789.

Utrecht: P.G. Windhouwer, H.de Keyserlaan 31, 3822 WB Amersfoort, tel. (033) 4620173, E-mail: piet.mary@ziggo.nl.

Noord Holland: R. Kristel, H. Andriessenweg 4, 1323 EN Almere, tel. (036) 5360308, E-mail: robkristel@kpnmail.nl.

Zuid Holland: Piet Hagenaars, De W. Malefijtstraat 85, 2225 LW Katwijk aan Zee, tel. (06) 10474218, E-mail: pchagenaars@casema.nl.

Zeeland: Leo Quist, 's Gravenkreek 11, 4697 DD St. Anna-land, tel. 0166 - 65 21 50, E-mail: leoquist@zeelandnet.nl

West Noord-Brabant: Cees van Oosterhout, Geraniumstraat 35, 4921 HH Made, tel. (0162) 684492, E-mail: oosterhoutcees@kpnmail.nl

Oost Noord-Brabant: Henk Jansen, De Lek 9, 5152 RM Drunen, tel. (0416) 372155.

Limburg: Huub Gerits, Neerbeekhof 22, 6191 HH Neerbeek (Beek), tel. (046) 4374463/0641188345, E-mail: gerits.h@home.nl.

Voorzitters keurmeestersverenigingen

Kleur-en postuurkanaries: a.i. waargenomen door: Piet van der Tuin, Schoterlandseweg 28, 8455 JH Katlijk, tel. (0513) 542912, E-mail: p.t.vandertuin@planet.nl

Tropen en parkieten: Cor van Elven, Bascule 8, 8332 JX Steenwijk, tel./fax: (0521) 517108, E-mail: Elven008@planet.nl

Zangkanaries: G. Renes, Forum 47, 1315 TD Almere, tel. (036) 5371103, E-mail: bert.renes@upcmail.nl

Voorzitter vereniging speciaalclubs

Piet Onderdelinden, van Hogendorpplan 112c, 3135 CE Vlaardingen, tel. (010) 4746116
Gelieve correspondentie voor hoofdbestuur en bondsraad naar het bondsbureau te zenden.

VERTROUWENSPERSOON

Wiebe Zijlstra, Burg. Jansenstraat 5, 9902 NX Appingedam, tel. (0596) 622451, E-mail: w.zijlstra@home.nl

BONDSBUREAU

Bezoekadres: Aletta Jacobsstraat 4, 4623 ZB Bergen op Zoom.

Postadres: Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom.

Telefoon: (0164) 235007, **E-mail:** info@nbv.nl

Internet: www.nbv.nl

Het bondsbureau is op werkdagen geopend van 8.30 tot 12.00 en van 13.00 tot 16.30 uur.

SECRETARIATEN KEURMEESTERSVERENIGINGEN

Kleur-en postuurkanaries: Piet van der Tuin, Schoterlandseweg 28, 8455 JH Katlijk, tel. (0513) 542912, E-mail: p.t.vandertuin@planet.nl

Tropen, parkieten etc.: Louis van Kelckhoven, Hunzeweg 45, 9657 PC, Nieuw-Annerveen, tel. 06-51 49 49 29, E-mail: louis.van.kelckhoven@gmail.com

Zangkanaries: Jan de Bruine, Waakhoogte 10, 8322 BT Urk, tel. (0527) 68 84 88, E-mail: jan_debruine@icloud.com

SPECIALCLUBS

Het lidmaatschap van de speciaalclubs is in principe voorbehouden aan hen die lid van de NBvV zijn.

Voor verdere inlichtingen c.q. opgave lidmaatschap kunt u zich wenden tot onderstaande secretariaten:

Speciaalclub Europese Cultuurvogels

A.J. van der Jagt, Nachttegaalplein 41, 3082 NK Rotterdam, tel. (010) 4950838, www.info-sec.nl

Parkieten Speciaalclub

Mevr. Fenna de Ruiters-Loedeman, Jacob Catsstraat 18, 3881 XP Putten, tel. (0341) 356805 (na 19.00 uur - n.o.z.), E-mail: secretaris@parkietenspecialclub.nl

Insecten- en Vruchtenetende Vogels

Rick van Groningen, Maria Tesselschadelaan 107, 2135 RG Hoofddorp, tel. 06-34200301, E-mail: rickvgroningen@hotmail.com, www.vogelspecialclub.nl

Japanse meeuwen en overige Lonchura's

H.J. Koelewijn, Groen van Prinsterersingel 39, 3752 DC Spakenburg, tel. 033-2983548, E-mail: hans@rioxingunl, www.jmc-lonchura.nl

Natuurbroed Gouldamadine

H. Lutjeboer, Nieuwland 46, 9561 VJ Ter Apel, tel. (0599) 584865, E-mail: secretaris@sngn.nl, www.sngn.nl

Vorm- en postuurkanaries

F. van Amerongen, Lijsterstraat 64, 2025 VD Haarlem, tel. 023-5390989, E-mail: Fe1uu5@kpnmail.nl

Nederlandse Zebra-vinken Club

Eric Kuijpers, Prof. Oudborch 2, 5241 HG Rosmalen, tel. (073) 5210343, E-mail: ledenadmin@nederlandsezebra-vinkenclub.nl, www.nederlandsezebra-vinkenclub.nl.

Afrikaanse Prachtvinken

T.J.G. Helminck, Joh. Westerdijklaan 15, 2104 TT Heemstede, tel. (023) 5290544, E-mail: info@scapnl.com, www.scapnl.com

Speciaalclub Australische Prachtvinken & Papegaai Amadines

G. Streefkerk, Eksterlaan 18, 1742 ES Schagen, tel. (06) 12327464, E-mail: g.streefkerk@quicknet.nl, www.prachtvinken.nl

Werkgroep Amerikaanse zijzen

Herman van 't Erve, Dorpsstraat 49a, 8171 BL Vaassen, tel. (0346) 563927, E-Mail: hfvanterve@gmail.com, www.werkgroepamerikaanszijzen.com

Nederlandse Kleurkanarie Club

Marga van Eerden, Tongelaarweg 15, 3077 TB Rotterdam, tel. 010-4834226, E-mail: nkc-ledenservice@hetnet.nl, www.kleurkanarie.nl

Speciaalclub Zangkanaries NZHU

T.C. Diepenhorst, Rijnmond 137, 2225 VR Katwijk, tel. 071-4015840, E-mail: tldiepenhorst@casema.nl, www.zangkanaries.nl

HEEFT U VRAGEN?

Stel ze aan de secretaris van de betreffende speciaalclub hierboven of aan onderstaande personen.

Harzers en waterslagers aan: Joop Aelbrecht, Eufraat 3, 1186 JJ Amstelveen, E-mail: Aelbrecht@zigo.nl

Timbrado's aan: Harry Smit, Weegbree 11,

3434 ER Nieuwegein, tel. (030) 6062046, E-mail: harrysmit44@hotmail.com

Kleurkanaries aan: Riekus de Haan, Slennerbrink 296, 7812 HM Emmen, tel. (0591) 615167,

E-mail: henhdehaan@hotmail.com

Postuurkanaries aan: Theo Minten, Mr. Beumerstraat 44, 5986 CE Beringe, tel. (077) 3076039

E-mail: thm.minten@home.nl

Europese cultuurvogels en hun bastaarden aan:

Piet de Dreu, Buys Ballotstraat 7, 4462 AM Goes, E-mail: dreupiet@zeelandnet.nl

Grasparkieten aan: Kor Zegelaar, Violentstraat 13, 3353 VL Papendrecht, E-mail: kzegelaar@planet.nl

Grote parkieten en agaporniden aan: Rien Steenbakkers, Dr. Boutkanstraat 1, 5473 AK Heeswijk Dinther, E-mail: riensteenbakkers@home.nl

Zebra-vinken, Japanse meeuwen en hun bastaarden

aan: Francis Kriesels, Bilderdijkstraat 18, 3202 AE Spijkenisse, E-mail: franciskriesels@xs4all.nl

Tropische vogels en hun bastaarden, duiven en kwartels aan: Pieter van den Hooven, Violentweg 8,

8042 AR Zwolle, E-mail: pieter.hooven@gmail.com

Vruchten- en insecteneters aan: Rick van Groningen,

tel. 0634200301, E-mail: rickvgroningen@hotmail.com

De NBvV is internationaal aangesloten bij:
COM-Mondial
Entente Européenne d'Aviculture et de Cuniculture

September

De grote
bonte specht
dendrocopos
major

Grote bonte spechten komen zowel in naaldbossen als in loofbossen voor maar je ziet ze ook in dorpen en steden, in parken en lanen en ook in onze tuinen zien we ze steeds vaker aan de vetbollen of pinda containers. Met een lengte van 20 tot 26 cm en een gewicht van 60 tot 110 gram is de grote bonte specht een vrij grote vogel die van boven zwart en van onder wit is met grote ovale witte schouderlekken en een rode anaalstreek. De ogen zijn bruinrood en de snavel en de poten zijn grijs. Het mannetje heeft, zoals op de foto te zien, een rode vlek op het achterhoofd. Het vrouwtje daarentegen heeft een geheel zwarte kruin. De nog jeugdige vogels bezitten een rode kruin en een roze anaalstreek en lijken daardoor op de middelste bonte specht. Ook hebben jonge vogels vaak nog gebandeerde schouderlekken.

Roffel

In het vroege voorjaar laten zowel de man als de pop hun kenmerkende roffel in de bossen klinken met als doel de paarband te versterken en het territorium af te bakenen. De roffel van 8 tot 10 slagen per seconde op

een dode tak of een boom zou ons een fikse hoofdpijn bezorgen. Bij de specht gebeurt dit niet omdat de sterke snavel enigszins elastisch is en deze elastische band over de hele schedel door loopt. Tussen de schedel en de hersens zit een laagje hersenvocht dat de ergste trillingen onderdrukt. Behalve door de roffel verraadde de grote bonte specht zich vaker door een enkele schelle "tiep".

Hakken

Elk jaar hakken de spechten weer een nieuwe nestholte uit. Zowel bij het hakken als bij de roffel hangen ze aan de lange nagels van de stevige poten waarbij ze de staart als steun gebruiken. Het nesthol wordt vaak in een berk uitgehakt en de ingang heeft een doorsnede van circa 5.5 cm. Een korte gang komt uit in de nestholte die circa 25 cm lager ligt dan de opening en een doorsnede heeft van 12 tot 15 cm. De broedtijd valt tussen half april en half mei en kent slechts één legsel dat uit 4 tot 7 eieren bestaat die na twee weken uitkomen. Zodra er jongen zijn vliegen de ouders met insecten af en aan om hun kroost groot te brengen. Ze lijken onverzadigbaar en blijven om

voedsel schreeuwen hetgeen van verre te horen is. Na ongeveer drie weken vliegen de jongen uit maar voordat ze de sprong wagen verkennen ze vanuit de nestgang de grote wereld waarin ze straks terecht komen. Overigens broeden de grote bonte spechten zowel in loof als in naalddhout. Het rottende hout van dode bomen is nodig voor het uithakken van de nestholten en levert bovendien veel voedsel op omdat bepaalde insecten door het rottende hout worden aangetrokken. De specht is nooit de oorzaak van het rottingsproces en de specht is dan ook totaal onschadelijk voor het bos.

Voedsel

Voor zijn voedsel is deze vogel voornamelijk aangewezen op insecten die hij in- en tussen de schors van de bomen zoekt. In de winter bestaat het voedsel hoofdzakelijk uit zaden waardoor hij minder afhankelijk is van insecten. Dit betekent dat in strenge winters de verliezen van de grote bonte specht veel geringer zijn dan van bijvoorbeeld de groene specht. Bekend is het gebruik van zogenaamde "smidsen" waarbij ze de dennenkegels tussen de schors of in een spleet van een boom klemmen om er op die manier vrij eenvoudig de zaden uit te kunnen peuteren. Normaliter blijven de vogels het gehele jaar in hun broedgebied maar als er een keer in andere gebieden weinig voedsel beschikbaar is, kan er soms een invasie plaats vinden.

Tot slot

In Nederland is deze vogel met zo'n 50.000 broedparen goed vertegenwoordigd. Over heel Europa verspreid bestaan er 24 ondersoorten. In onze volières worden de grote bonte spechten niet veel gehouden en gekweekt, maar gezien het aanbod van insecten wat er tegenwoordig te koop is dit zeker niet onmogelijk.

Gebruikte gegevensafkomstig uit het boek "het jaar rond" van Lou Megens, alsmede van internetsites van SIVON en Vogelbescherming.

Pascal Hemel

Volièrebouw

www.pascalhemelvolierebouw.nl

Wij zijn gespecialiseerd in:

- Siervolières
- Maatwerkvolières
- Geïsoleerde nachtverblijven
- Kweekboxen
- Onderdelen
- G-O kunststofkooien

Slaghekenweg 1B | 7497 NA Bentelo | Tel. +31 (0)547 29 28 06
Fax. +31 (0)547 27 15 41 | info@pascalhemelvolierebouw.nl

Vogelboekhandel J&J

Deze en vele andere titels zijn te bestellen via:

www.vogelboekhandel.nl

Tel: 06 387 464 90

Sijzen van de wereld

Sijzen van de wereld

A138 € 37,50

Europese cultuurvogels

Europese cultuurvogels
en hun mutaties

A153 € 34,90

De Kakariki

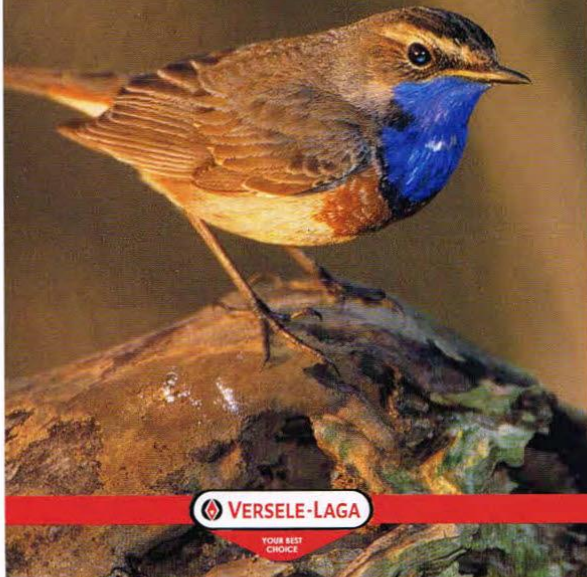
C 141 € 19,50

Kleurkanaries
kweken en tentoonstellen

B101 € 19,90

NutriBird

VERSELE-LAGA

YOUR BEST CHOICE

Voor kleine vruchten- en insectenetende vogels

De geëxtrudeerde pellets NutriBird Uni Komplet bevatten alle noodzakelijke aminozuren, vitaminen, mineralen en sporenelementen om kleine vruchten- en insectenetende vogels in uitstekende conditie te houden.

Doordat NutriBird Uni Komplet vruchten bevat, hebben de pellets een heerlijke smaak en aroma. Door hun ideale vorm en formaat (+/- 2mm) worden de pellets graag en volledig opgenomen, dus er is geen voeder-verlies door selectie. Bovendien zorgt de extrusie voor een zeer goede verteerbaarheid, en zodoende ook voor minder uitwerpselen. Bevat Florastimul: ondersteunt de darmflora en behoedt tegen darmstoornissen.

De grondstoffen voor NutriBird Uni Komplet werden zorgvuldig uitgekozen, zodat de voedingswaarde vergelijkbaar is met deze van insecten.

NutriBird Uni Komplet is een ideaal basisvoeder voor allerlei vogelsoorten zoals nachtegalen, mezen, buulbuuls, roodborstjes, roodstaarten en andere kleine vruchten- en insectenetende vogels.

www.versele-laga.com

sel

De

Orni Breeder Mix Inspired by nature

Kenmerken:

- Garandeert een goede algemene conditie
- Bevat o.a. eiwitten, koolhydraten, vetten, sporenelementen, mineralen, vitaminen en omega 3 vetzuren
- Juiste calcium / fosfor verhouding
- Minder sterfte bij jonge vogels (betere doorgroei)
- Hogere natuurlijke weerstand
- Optimale vruchtbaarheid bij volwassen vogels

Verkrijgbaar in 400 gram en voordeelverpakking van 1 kg

**Premium
Quality**

Vraag er naar in de betere speciaalzaak.
H Meijer (Quiko Nederland)
Tel. 0541.51 28 42
www.orninature.com

Alles voor uw vogels

VOOR AL UW VOGELBENODIGHEDEN VOOR
ALLE VOGELSOORTEN

KUNSTSTOF KWEEKKOOIEN

NIEUWE
RINGHOUDER

WIJ LEVEREN OOK AAN DE WINKELIER
RUIJ 1000 PRODUCTEN IN DE WEBSHOP

FRONTEN

KWEEKKOOIEN

VOGELBENODIGHEDEN

PUNTLASBEDRIJF

Openingstijden
Maandag t/m vrijdag
08.00-12.00 / 13.00-17.00 uur
Zaterdag 08.00-16.00

LET OP! Woensdag gesloten

Kampweg 9A, 5469 EX Keldonk (T) 0413 211784 (E) info@firmaheesakkers.nl

use!

De!